

I. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu 20-21 Mayıs 2017 Saraybosna-Bosna Hersek

(<http://aseadsempozyum.org/index.php>)

**1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK**

ASEAD I. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

20-21 Mayıs 2017 Saraybosna-Bosna Hersek

ASEAD I. International Conference on Social Sciences

May 20-21, 2017 – Sarajevo-Bosnia and Herzegovina

ORGANIZATION COMMITTEE

ASEAD Organization Committee

Doç. Dr. İrfan Türkoğlu

MATC, USA.

Doç. Dr. Erlan Bakiev

American University of Central Asia, Bişkek-Kırgızistan.

Yrd. Doç. Dr. Nurhodja Akbulaev

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Giuli ALASANIA

University of Georgia (Tbilisi-GEORGIA)

Prof. Dr. Rifat ŠKRIJELJ

University of Sarajevo, Sarajevo - BOSNIA and HERZEGOVINA

Prof. Dr. İrfan MORİNA

University of Pristina, Pristina-KOSOVO

Prof. Dr. Abdilbaet Mamasidikov

Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.

Prof. Dr. Kakhaber Kordzaia

Caucasus International University, Georgia.

Prof. Dr. Muradov Reşad Şahbazoğlu

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

Prof. Dr. Giuli Alasania

University of Georgia, Tbilisi-Georgia.

Prof. Dr. Hasret Elçin Kürşat Çoşkun

Yeditepe Üniversitesi, Türkiye.

Prof. Dr. Hakeem Kasem

Deakin University, Faculty of Arts and Education, Melbourne, Australia.

Prof. Dr. Svetlana Tyutyunnykova Vladimirovna

Kharkiv National University, Ukraine.

**1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK**

Prof. Dr. Georgi Gaganidze

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.

Prof. Dr. Nasriddin Sadriddinov Talbakovich

Kurgan Tube State University, Tacikistan.

Prof. Dr. Olga Nosova Valentynovna

Kharkiv National University, Ukraine.

Prof. Dr. Rajabov Rajab Kuchakovich

Tajik State University of Commerce, Tacikistan.

Prof. Dr. Simon Gelashvili

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.

Prof. Dr. Rifat Škrijelj

University of Sarajevo, Sarajevo-Bosnia and Herzegovina.

Prof. Dr. Abdullah Demir

ASEAD, Türkiye.

Prof. Dr. İrfan Morina

University of Pristina, Pristina, Kosovo.

Prof. Dr. Tamara Merkulova Vyktorovna

Kharkiv National University, Ukraine.

Prof. Dr. Teimuraz Beridze,

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.

Prof. Dr. Tologon Omoshev

Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.

**1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK**

Doç. Dr. Saadet Gandilova

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, İşletme Bölümü, Azerbaycan.

Doç. Dr. Cırgalbek Ismanov

Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.

Doç. Dr. Ainur Nogayeva

Avrasya Milli Üniversitesi, Kazakistan.

Doç. Dr. Aripov Abdugani Abduhamidovich

Tajikistan State University of Law, Tacikistan.

Doç. Dr. Firdaus Norov

Kurgan Tube State University, Tacikistan.

Doç. Dr. Gaini Mukhanova

T. Riskulov Kazak İktisat Üniversitesi, Kazakistan.

Doç. Dr. Fariz Ahmadov

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

Doç. Dr. Natiq Qurbanov

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, İşletme, Azerbaycan.

Doç. Dr. Gadir Bayramlı

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Bakü, Azerbaycan.

Doç. Dr. İrfan Türkoğlu

MATC, USA.

Doç. Dr. Gulnara Rzayeva

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

**1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK**

Doç. Dr. Kurbonov Abdukarim Rakhimovich
Tajik State University of Commerce, Tacikistan.

Doç. Dr. Mariya Kochkorbaeva
Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan.

Doç. Dr. Mutahayira Madzhnunova
Kurgan Tube State University, Tacikistan.

Doç. Dr. Rahmatullo Aminov
Kurgan Tube State University Tacikistan.

Doç. Dr. Rustamov Shavkat Rakhimovich
Tajik State University, Tacikistan.

Doç. Dr. Sharifdzhon Tojiboev Gaybulloevich
Khujand State University, Tacikistan.

Doç. Dr. Nüsrət Qurbanov
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

Doç. Dr. Geray Musayev
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi/Maliye/İktisat, Azerbaycan.

Doç. Dr. Mihai Voda
Dimitrie Cantemir University, Targu Mures, Romania.

Doç. Dr. Asiman Guliyev
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, İktisat, Azerbaycan.

Doç. Dr. Elnare Samedova
İşletme/Yönetim ve Organizasyon, Azerbaycan.

**1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK**

Doç. Dr. Erlan Bakiev

American University of Central Asia, Bişkek-Kırgızistan.

Doç. Dr. Hilale Caferova

AMEA İdare Etme Sistemleri Enstitüsü, İstatistik, Azerbaycan.

Yrd. Doç. Dr. Nurhodja Akbulaev

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

Yrd. Doç. Dr. Oktay Guliyev

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan.

Dr. Bruno Surdel, Renmin University

Beijing, China.

Dr. Lazlo Maracz

Universiteit van Amsterdam, Hollanda.

Dr. Zakir Çotaev

Manas Üniversitesi, Kırgızistan.

1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK

İÇİNDEKİLER

İki Anavatan Arasında: Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Cephelelerinde Savaşan Boşnak Gönüllüler	12
Çivi Yazılı Hitit Tabletlerinde ^{URU} Adaniya = Adana Şehri	13
Muhammed b. İshak en-Nedim ve İlk Dönem İslam Kültür Atlası Sayılan el-Fihrist Adlı Eseri	14
Türk Kültürünün Sinemaya Yansıması Üzerine Bir Tarih Araştırması	15
Osmanlı Barınma Kültüründe Mekânda Cinsiyet Ayırımı ve Günümüz Konutlarına Etkisi	16
Yurt Gezileri Üzerinden Bursa Resimlerinin Değerlendirilmesi	17
Dahilde İşleme Rejimi Ve Türkiye'de Dış Ticaret Üzerindeki Etkileri	18
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Görünüş Kaygısı, Klout Skoru ve Akademik Başarı Puanı Arasındaki İlişki	19
"The Perspectives and Politics of the Radical Left in Turkey towards Constituional Referendum" .	20
Türk Ticari Deniz Taşımacılığında Navlun Kaybı Ve Ulusal Ekonomiye Etkisi	21
Avrupa Birliği Genişleme Politikası Kapsamında Batı Balkanlar Perspektifi	22
Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Kütahya'daki Ticaret Mahalleri	23
Paradiplomasi Kavramı Ve Türkiye- Balkanlar İlişkilerindeki Yeri	24
Bosna Muhacirlerinin Anadolu'da İskânları (1860-1908)	25
Eski Yugoslavya'nın Dağılması Sürecinde Türkiye – Bosna-Hersek İlişkileri	26
Devlet Örgütlenmelerinin Genel Özelliklerine Kuramsal Yaklaşım ve Yeni Bir Sınıflama Denemesi.	27
Darısı Başına Deyimi Paralelinde Düğünlerde Darıdan Konfetiye	28
Finansal Kiralama Bedelini Ödemede Temerrüt Nedeniyle Sözleşmenin Sona Ermesi	29
Medenî Hukuk Tüzel Kişilerinde Organın Tüzel Kişiyi Borç Altına Sokması	30
İbn Haldûn'un Belağat Kuramı	31
Elektronik Belge Yönetim Sistemi Kullanımının Tasarrufa Etkilerinin İncelenmesi : 5 Üniversite Üzerinde Yapılan Çalışma	32
İbn Fâris ve Naht Nazariyesi	33
Gençlerde Özsaygı Ve Dindarlık İlişkisi	34
Sünnet Açısından Çevre (Hayvan Ve Bitkilerin Korunması)	35
Kur'an Kıraatinde Nitelik Problemi	36
Organize Sanayi Bölgesinin Bayburt'un Kentsel ve Çevresel Gelişimine Etkileri	37
Müslüman Kimliğinden Boşnaklığa Ve Bosna Hersek'in Geleceği	38
Eğitim Kurumlarında Örgütsel İletişim	39
XVIII. Yüzyılda Osmanlı Taşrasında Yaşanan Problemler: Erzincan Örneği	40
Big Data Ve Muhasebe	41

1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK

Türkiye’de Bulunan Suriyelilerin Hukuki Durumu	42
Örgütsel Adalet Algısı ile Algılanan Örgütsel Destek İlişkisi: Bir Kamu Kurumunda Araştırma	43
Tüketim Kültürü Bağlamında Kültür Kodlarının Reklamlarda Kullanımına Yönelik Bir Araştırma	44
N. A. Nekrasov’un ‘Şair Ve Yurttaş’ Adlı Şiirinde Özgeci Ögeler	45
Osmanlı’dan Günümüze Ohri ve Ohri Kilisesi	46
Türkiye’de Tarıma Yönelik Desteklerin Avrupa Birliği Perspektifinden Değerlendirilmesi	47
Turizm Alanındaki Sivil Toplum Kuruluşlarının Türk Turizm Endüstrisinin Gelişimine Katkısı Nedir?	48
Türkiye’deki Yazılı Medyada Saraybosna Algısı	49
Ortaokul öğrencilerinin sosyal medya kullanma hakkındaki yasal bilinç farkındalığı	50
Max Weber’de Otorite Ve Meşruiyet Tipolojisi	51
Konaklama İşletmelerinde Fiyatlandırma Stratejileri Ve Yöntemleri Arasındaki İlişki: Safranbolu Örneği	52
Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi’nde Bulunan Tefsîru Âyet El-Kursî İsimli Eser Ve Tefsir İlmi Açısından Değeri	53
Salnamelere Göre Bosna Vilayeti’nde Eğitim (1866-1891)	54
Hindistan’da Bir Halife-Sultan: Kutbeddin Mübârekşah Halacî (1316-1320)	55
Evliya Çelebi'nin Seyahatname’sinde 'Öteki'ye Bakış	56
Nafi Atuf Kansu’nun Çocuk Eğitimi Hakkındaki Görüşleri	57
Adaptation and Validation of the Attitudes Towards Teaching All Students (ATTAS) Instrument in Turkish Populations	58
Yolculukta Namazın Vasıta Üzerinde Kılınması	59
Sinema ve Televizyonda Kurgucuların Çalışma Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme	60
The Effects Of Religious Behaviours On Sport Fans	61
Schiller Ve Guyeau’nun Estetik Görüşleri Ekseninde Nedimeler Tablosunun Değişen Görünümü Ve Estetiğe Sosyolojik Yaklaşım	62
Maritime Piracy As A Global Threat: Us, Uk And Eu Perspective	63
Cyber Terrorism: International Law Of Armed Conflicts And Multi-Jurisdictional Law	64
Türkiye’de Barter Sektörüne İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Yönelik Uygulama Örnekleri	65
İç Kontrole İlişkin Türkiye’de 1985-2017 Yılları Arasında Yayınlanmış Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi	66
Determination Of Risks In Risk Based Internal Auditing Approach And A Sample Case Study	67
Tüketici Satın Alma Karar Sürecinde Sosyal Paylaşım Sitelerindeki Tavsiyelerin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi	68
Dünü Ve Bugünüyle, Osmanlılardan Günümüze Kadar Türkiye’de Muhasebe Sistemi Ve Sürecin Değerlendirilmesi	69
Transformation Of Turkish Foreign Policy Towards Iran	70

1.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
20-21 MAYIS 2017 SARAYBOSNA-BOSNA HERSEK

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kariyer Kararı Yetkinlik ve Mesleki Sonuç Beklentileri: Bayburt Meslek Yüksekokulu Örneği	71
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Kullanımında İnternet Bağımlılıklarının Ölçülmesine Yönelik Bir Araştırma (Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu Örneği).....	72
Türk Çini Sanatında Yeni Bir Teknik “Katmanlı Çini”	73
Türk Çini Sanatında Saz Yolu Üslûbu	74
Türk Göç Sineması, Diaspora Ve Kimlik	75
Öğretmen Adaylarının Geliştirdikleri Materyallerin Değerlendirmesi: Etkili Bir Sınıf Yönetimi Örneği	76
Cumhuriyet Döneminde Sosyal Alanda Yapılan Bazı Devrimlerin Rize’deki Yansımaları (1923-1950)	77
“Dede Korkut’un Eserlerinde İslam Dinine Ait Unsurlar”	78
Shall We Embrace Newness Or, Ambivalence: Hybridity In Contemporary Anglophone Fiction	79
Kızılırmak Ve Çermiksuyu Arasında Kalan Sahanın (Sivas, Türkiye) Bitki Örtüsü Özellikleri.....	80
Öğretmenlerin, Öğrencilerin İstenmeyen Davranışlarında Kullandıkları Başa Çıkma Yöntemleri	81
Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü Öğrencilerinin Meslek Mensubu Olma Sürecindeki Avantajları	82
Türk Hukuk Tarihinde Kadın Haklarının Gelişimi Üzerine Bir Etüt.....	83
Salıpazarı (Samsun) İlçesinde Arazi Kullanımının Zamansal Değişimi	84
2013-2014-2015 Yılları Arası Türkiye’de İntiharlar.....	85
İç Kontrol Sisteminde Coso Modeli	86
Investigation Of Prospective Primary Teachers’ Usage Of Comprehension Strategies For Informative Texts	87
The Attitudes Of Preservice Music Teachers Towards Use Of Technology.....	88
“1850’den Günümüze Sanat Akımlarının Mobilya Tasarımlarına Yansıması”	89
Esrâr Dede (v. 1211/1797)’nin Semâ Anlayışı	90
Review Of Studies On Relationship Between Noise And Anger Problem	91
Balkanların İslamlaşmasında Sufi Hareketler	92
Erken Cumhuriyet Dönemi’nde Türkiye’de İttihatçılığın Dönüşümü: Teceddüt Fırkası (9 Kasım 1918-5 Mayıs 1919)	93
DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE, OSMANLILARDAN GÜNÜMÜZE KADAR TÜRKİYE’DE MUHASEBE SİSTEMİ VE SÜRECİN DEĞERLENDİRİLMESİ	94
TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI	95
2013-2014-2015 YILLARI ARASI TÜRKİYE’DE İNTİHARLAR.....	96
KÜRESEL GÖÇ AKIMLARI: BOSNA HERSEK ÖRNEĞİ (2015).....	97
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TERS YÜZ SINIF SİSTEMİNİN UYGULANABİLİRLİĞİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	98

İki Anavatan Arasında: Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Cephelerinde Savaşan Boşnak Gönüllüler

Prof. Dr. Caner ARABACI¹

Özet

Berlin Antlaşması'nın hemen ardından Avusturya-Macaristan monarşisi tarafından işgal edilen Bosna Vilayeti ile Osmanlı başkenti arasındaki bağ, bu işgale rağmen, kesilememiştir. 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanını takiben Avusturya-Macaristan'ın, Bosna ve Hersek'i resmen ilhak ettiğini ilan etmesi, Boşnaklar arasında Osmanlı topraklarına doğru bir göçü tetiklemiştir. Zaten, II. Abdülhamit ardından İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yönetiminde hâkim olduğu dönemlerde de Osmanlı kentleri, özellikle İstanbul ve civarındaki yerleşimler, Boşnak talebeleri ve Bosna Vilayetinin yönetiminde görev almış Müslüman yerel memurları çeken bir mıknaatıs olmuştur.

Birinci Dünya Harbi'nin patlak vermesiyle beraber, hem Osmanlı şehirlerindeki, hem de Avusturya yönetimi altındaki Boşnaklar, Osmanlı ordusuna destek vermekten çekinmezler. Bu hal iki şekilde cereyan eder: Birincisi, 1914'ten sonra birçok Müslüman Boşnak göçmen, - yeni muhacir oldukları, askerlik hizmetinden muaf tutuldukları halde- Osmanlı saflarında gönüllü olarak savaşırlar. İkincisi ise, Bosna-Hersek'teki Müslümanların önemli bir kısmı, o dönemde Avusturya-Macaristan monarşisinin cephelerinde savaşmak yerine, Balkan Yarımadası'nı boydan boya geçip Osmanlı topraklarına bin bir zorlukla gelerek, Osmanlı cephelerinde, özellikle Çanakkale'de, gönüllü olarak savaşmayı seçer.

Bu çalışma, Bosna'daveya Osmanlı topraklarındaki tarlasını, geçimlik varlıklarını, yıllarca süreceğini bildiği bir savaşta terk eden ve Osmanlı saflarında savaşmayı tercih eden alt-orta sınıftan Boşnak erkeklerin dünyasına bakarak, onların tecrübesini anlamlandırmaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bosna-Hersek, Boşnaklar, Osmanlı ordusu, I. Dünya Savaşı, Çanakkale Cephesi

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü

Çivi Yazılı Hitit Tabletlerinde^{URU} Adaniya = Adana Şehri

Doç. Dr. Rukiye AKDOĞAN²

Özet

Türkiye'nin en büyük deltası olan Çukurova, M.Ö. II. binyıldan zamanımıza kadar çeşitli isimlerle anılmıştır. Elimize ulaşan yazılı kaynaklardan anlaşıldığına göre, belirlenebilen en eski ismi Kizzuwatna'dır. Adana yer adının kökeninin eski Yakın Doğu ve Mısır kaynaklarında M.Ö. 1550'den beri bilinen *Adaniyave* M.Ö. 1380'lere tarihlenen Danuna'dan geldiği bilinmektedir. Boğazköy-Hattuša (Çorum) ve Ortaköy-Şapinuwa'da (Çorum) ele geçen çivi yazılı tabletlerden anlaşıldığı kadarıyla Adana adı Hurricedir; Danuna'nınHurri kökenli olduğu ve *tanu-* "yapmak" fiilinden geldiği kabul edilmektedir.

Adaniya, Hitit dönemine ait tabletlerde, ^{URU}*A-da-ni-ya* veya KUR *A-da-ni-ya-a*şeklinde belgelenmektedir.Hem "URU" şehir, hem de "KUR" ülke determinatifi (belirleyici) ile belirtilen Adaniya'nın, geçtiği metin yerleri ele alınarak, metinlerin transkripsiyon, tercümesi ve yorumlarına değinilmiştir. Genel kabul gördüğü lokalizasyona göre de, Adana'nın merkezinde, Seyhan nehri üzerindeki eski taş köprünün hemen kuzey batısındaki Tepebağ Höyük ile özdeşleştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adana, ^{URU}Adaniya, Danuna, Kizzuwatna, Hitit.

² Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü

***Muhammed b. İshak en-Nedim ve İlk Dönem İslam Kültür Atlası
Sayılan el-Fihrist Adlı Eseri***

Doç. Dr. Mehmet YOLCU³

Özet

Bu araştırmada, İslam kültür tarihinin ilk dört asrına dünya çapında bir ışık tutma sayılabilecek bir eser yazan Muhammed b. İshak en-Nedîm'i (380/990) ve el-Fihrist [الفهرست]adlı eseri incelenmiştir. Flügel el-Fihrist üzerinde 20 yıl çalışmıştır. V. Polosin onu doktora konusu yapmıştır. D. Bayard onu İngilizceye çevirmiştir. Fihrist, çok özlü bir önsöz ile başlar. On makalelerin her biri belli bir konuya tahsis edilmiştir. Her Makale muhtevaya uygun farklı fenlere (bilim dalına) ayrılmıştır.

Keywords : en-Nedim, el-Fihrist, İslam, Flügel, Polosin,

³ İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü

Türk Kültürünün Sinemaya Yansıması Üzerine Bir Tarih Araştırması

Doç. Dr. Turan AKKOYUN⁴

Özet

Üzerinde farklı fikirler bulunan kültür; bir toplumun yaşam tarzıdır. Türk kültürü de, Türk milletinin yaşam tarzıdır. Bağımsızlık, mücadelecilik, yardımseverlik, sevgi, dostluk, çalışma, doğruluk, dürüstlük, aile gibi hususları içerir. Türkler, kültürleri ile dünyaya çeşitlilik katmıştır. Filmlerde, bu hususları tespit etmek mümkündür.

Sinema yüz yirmi yıldan beridir devam eden bir sanat dalıdır. Türkiye'de de aynı zaman diliminde ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Türkiye'de ve dünyada bir eğlence, propaganda aracı olarak görülmüştür. Doğrudan Türk kültürüne yönelik eserler filme çekilmemiş ise de bilhassa tarihi konularda film denemeleri gerçekleştirilmiştir. Tarkan, Karaoğlan, Malkoçoğlu, Kara Murat, Battal Gazi, Yunus Emre, İstanbul'un Fethi, Mevlana gibi filmler Türk kültüründen bazı esintileri perdeye taşımıştır.

Peyami Safa, Yakup Kadri, Halide Edip, Nizamettin Nazif, Faruk Nafiz Çamlıbel, Refik Halit Karay, Ziya Şakir, Halit Ziya Uşaklıgil, Ömer Seyfettin, Aka Gündüz, Orhan Kemal, Murat Sertoğlu, Bedri Rahmi Eyüpoğlu, Abdullah Kozanoğlu, Feridun Fazıl Tülbentçi gibi edebiyatçıların eserleri de filme çekilmiştir. Bunlar da Türk kültürü açısından kazanım olmuştur.

Teknik olarak zayıf ve bütçe bakımından ucuz olsa da Hun, Göktürk, Oğuz, Selçuklu, Afşar, Osmanlı, Milli bağımsızlık dönemlerine ait konular filme yansıtılarak, Türk kültürünün tarihi temelleri izleyicilere aktarılmıştır. Seyirciler bu tür filmlere ilgi göstererek gişe desteği vermişlerdir. Nasrettin Hoca, Keloğlan, Battal Gazi, Dadaloğlu gibi Türk Halk edebiyatının eserleri de filme çekilmiştir. Türk kültürünün sürekliliği sağlanmıştır. Türk kültürü, inancı da kapsamaktadır. Dini içerikli filmlerin sinemaya uyarlanması Milli Sinema akımını doğurmuştur.

Key Words: Turkish Culture, cinema, History, Religion, Anatolia

⁴ Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Osmanlı Barınma Kültüründe Mekânda Cinsiyet Ayırımı ve Günümüz Konutlarına Etkisi

Doç. Dr. Deniz DEMİRARSLAN⁵

Özet

Yüzyıllar boyunca Doğu ülkelerinde ataerkil- erkek egemen toplumlarda, yaşamda mahremiyet olgusu ön planda olduğundan kadın ve erkek için konutlarda ayrı mekânlar yapılmıştır. Özellikle Doğu uygarlıklarından bazılarında harem ve selamlık mahremiyet unsuru ön planda tutularak saraylarda, büyük konutlarda uygulanmış mekânlardır.

Her dönemde toplumda yaşanan değişimlerin ve yeniliklerin başlangıç yeri her zaman saraylar olmuştur. Osmanlı saraylarında da harem ve selamlık bölümleri yeniliklerin ilk girdiği mekânlardan biri olma özelliğini taşımaktadır. Batı tarzı dekorasyon, Batı tarzı mobilyalar bu yeniliklerden sadece mekânın kullanımı ile ilgili olan birkaçıdır. Bilhassa 19. Yüzyılda Batılılaşma hareketlerinin yoğun bir şekilde yaşandığı ve topluma yayıldığı mekân olma özelliğini taşıyan harem ve selamlığın Cumhuriyet dönemi ile birlikte barınma kültüründeki varlığı sona ermiştir. Ancak mahremiyet olgusunun barınma mekânlarının tasarımına etkileri farklı şekillerde devam etmiştir.

Bu çalışmada Osmanlı barınma kültüründe bir mekân parçası olarak harem ve selamlık kavramı ve bu mekânların geleneksel ve çağdaş konut planlamasına etkileri incelenmiştir. Mekânın tasarımında Osmanlı barınma kültüründeki cinsiyet ayırımı hakkında yanlış bilinen unsurları ortaya çıkarmak, harem, selamlık ve mahremiyet olgularının Osmanlı mimarisindeki ve Batılılaşmadaki yeri ve önemini belirlenerek bu konuda araştırmacılara çalışmanın kaynak oluşturması hedeflenmiştir. Çalışma kapsamında öncelikle mekân ve cinsiyet ilişkisi ve mahremiyet olgusunun barınma mekânı tasarımındaki etkilerinin çeşitli barınma kültürlerinde kısaca araştırılması yapılmış, daha sonra Osmanlı barınma kültürünün özellikleri ve Osmanlı'da mahremiyet olgusu ve harem- selamlık kavramları tanımlanarak, bu mekânların barınma mekânlarındaki mekânsal ve sosyo-kültürel özellikleri belirtilerek günümüz konutlarına etkileri belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Harem, mahremiyet, geleneksel konut, saray, barınma kültürü.

⁵ Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi

Yurt Gezileri Üzerinden Bursa Resimlerinin Değerlendirilmesi

Öğr. Gör. Sevgi ÖTÜNÇ⁶

Özet

Yeni kurulan ve modern bir toplum meydana getirme amacıyla olan Türkiye Cumhuriyeti'nin ideolojik alt yapısı, kültür politikalarının sınırlarını da Milliyetçilik ve Halkçılık ilkeleriyle çizer. Sanata ve sanatçıya verdiği destek, sanatı da bu ideolojiye hizmet eden bir propaganda aracı haline getirir. Bu bağlamda hem halka ulusal değerleri benimsetmek hem de Harf İnkılabı, Kılık-kıyafet Devrimi gibi yeniliklerin görselleştirilmesinde en etkili araç olan resim sanatına ayrı bir önem verilmiş, bu da beraberinde “*Milli Sanat*” anlayışının doğmasını getirmiştir.

1930'lu yıllar kültür ve sanat hayatında yenilenme hareketlerinin başladığı bir dönemdir ve resim, heykel, mimari de bu yenilenmeden payına düşeni alır; amaç çağdaş bir Türkiye yaratmaktır. 19 Şubat 1932 yılında kökeni Türk ocaklarına dayanan, çağdaş kültürü Anadolu'nun her köşesine yaymayı amaç edinen Halkevleri açılır. Bu Halkevleri 1932-1951 yılları arasında kültür ve sanat alanında yaptığı çalışmalarla toplumsal gelişmenin öncüsü haline gelirler.

Köylüyü kentteki Halkevlerine çekme girişimi beklenen sonucu vermeyince bu kez köylere bizzat gitme gündeme gelir ve bu görev de resamlara düşer. Böylece 1938-1943 yılları arasında, Halkevleri'nin açılması ve Köy Enstitüsü'nün kurulması gibi tamamen Cumhuriyet'in resmi ideolojisi olan köycü/halkçı söylemle ilişkili olan ve 48 ressamın Anadolu'ya gitmesiyle sonuçlanan “*Yurt Gezileri*” başlar.

Bu Yurt Gezileri ve bunun paralelinde Halkevlerinin de alt programı olarak düzenlediği etkinlikler kapsamında Hikmet Onat (1880-1977), Cemal Tollu (1899-1968) ve Hulusi Mercan (1913-1988) Bursa'ya gelir. 1944 yılı Devlet Resim Heykel Sergisi Kataloğu'nda Cemal Tollu'nun Bursa konulu resimlerinin ve 1945 yılındaki sergide Hulusi Mercan'ın da Bursa resimlerinin yer alması Bursa'nın, Yurt Gezileri'nin son dönemlerine rastlayan Halkevleri etkinlikleri kapsamında ziyaret edildiğini göstermektedir.

Bu çalışmada bu etkinlikler çerçevesinde Bursa'yı ziyaret eden Türk resamları ve bunların Bursa konulu eserlerinin değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk resmi, Milli sanat, Yurt Gezileri, Halkevi etkinlikleri, Bursa

⁶ Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü

Dahilde İşleme Rejimi Ve Türkiye’de Dış Ticaret Üzerindeki Etkileri

Öğr. Gör. Dr. Elif Meryem YURDAKUL⁷

Özet

Uluslararası pazarlar ile bütünleşmenin sağlanabilmesi ihracata dayalı büyüme modeli ile gerçekleşmektedir. İhracatın teşvik edilmesi temeline dayanan bu model, haksız rekabeti ortadan kaldırmayı kolaylaştırmaktadır. İhracata dayalı büyüme modelinin bir faydası da uluslararası pazarlar ile bütünleşmeye olanak sağlamasıdır. Türkiye’nin 1996 yılında Gümrük Birliği’ne girmesi ile ilgili mevzuatını Avrupa Birliği düzenlemelerine uyumlulaştırma çabaları yanında, ihracat teşvik mevzuatında da önemli değişikliklere gidilmiştir. Söz konusu değişikliklerden ön önemlisi Dahilde İşleme Rejimidir. Dahilde İşleme Rejimi, ihraç edilmek koşuluyla belirli bir süre işlendikten sonra, ihraç mallarının üretiminde kullanılacak girdilerin gümrük vergisi gibi vergiler ödenmeksizin ithal edilmesine olanak sağlayan bir teşvik uygulamasıdır. Dahilde İşleme Rejiminin amacı ihracatçılara uluslararası pazarlarda rekabet gücü sağlamak ve en önemlisi girdi maliyetlerinin düşürülmesi suretiyle ihracatı artırmaktır. Çalışmanın amacı Dahilde İşleme Rejiminin Türkiye’de dış ticaret üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Bu bağlamda öncelikle Dahilde İşleme Rejiminin amacı, önemi ve uygulama esasları ortaya konulmuş ve rejim kapsamında gerçekleşen ihracat ve ithalatın toplam ihracat ve ithalat üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Keywords: Inward Processing Regime, Inward Processing Authorization Certificate, Foreign Trade, Import, Export Encouragements.

⁷ Adnan Menderes Üniversitesi Yenipazar Meslek Yüksekokulu

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Görünüş Kaygısı, Klout Skoru ve Akademik Başarı Puanı Arasındaki İlişki

Öğr. Gör. Serel ÖZMEN AKYOL⁸ Öğr. Gör. Hakan YILDIRIM⁹ Öğr. Gör. Esra SERTEL¹⁰

Özet

21. yüzyıldaki teknolojik gelişmeler iletişim teknolojilerinde de yenilikleri beraberinde getirmiştir. İletişim teknolojilerindeki bu yenilikler insanların iletişim becerilerinde de yeniliklere sebep olmuştur. Facebook, Twitter gibi sosyal medya siteleri başta gençler olmak üzere toplumun birçok kesimi tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Sosyal ağların gençler tarafından yaygın kullanım oranına sahip olması, öğrenimin etkinliğini arttırabileceği görüşünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çalışmada, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sivrihisar Meslek Yüksekokulu'nda kayıtlı Bilgisayar Programcılığı ile Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin sosyal görünüş kaygısı, sosyal medya bilinirliğini ifade eden klout skoru ve öğrenci bilgi sisteminde yer alan genel not ortalamaları arasındaki ilişki incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Görünüş Kaygısı, KloutSkoru, Akademik Başarı, MYO Öğrencileri, Sosyal Medya

⁸ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sivrihisar Meslek Yüksekokulu

⁹ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

¹⁰ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

"The Perspectives and Politics of the Radical Left in Turkey towards Constitutional Referendum"

Yrd. Doç. Dr.Özgür Mutlu ULUS¹¹

Abstract

The presentation will be on the leftist parties and movements' perspectives and politics on Presidential Referendum in Turkey. A new draft constitution is to be put to a referendum scheduled for 16 April. Major socialist/leftist parties and movements in Turkey claim that if the bill obtains popular approval new system will significantly increase the powers of Turkish President Recep Tayyip Erdoğan. According to socialists executive presidency will open the door not only to a model of an obedient society and authoritarian governance, but also lead to new institution-building processes in line with conservative values.

Actually, since the coup attempt on July 15, 2016, socialist parties generally claimed that President Erdoğan was planning to build quasi- fascist and quasi-religious totalitarian regime by changing the present parliamentary system to an executive presidency. According to the socialist parties failed coup attempt enhanced the power of Erdoğan as his victory against the coup gave him a powerful means to get people's support which actually had been in decline. Right after the coup most leftist parties declared that Erdoğan was going to use this support opportunistically for building a one-man regime.

After a brief description of leftist discourse and politics on presidential system and referendum this paper will focus on leftist parties' discourse and actions against passing of the bill. Leftist parties and movements made a call to "all democratic powers" to unite against a possible dictatorship of Erdoğan. The left have been undivided in Turkey since the late 1960s and even more so in the recent years. The paper will discuss to what extent the attempts to fight for democracy in unity have been successful.

Keywords: Politics, Turkey, Presidential Referendum

¹¹ Acıbadem Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü

Türk Ticari Deniz Taşımacılığında Navlun Kaybı Ve Ulusal Ekonomiye Etkisi

Öğr.Gör. Dr. Yusuf Ziya ŞİPAL¹²

Özet

Antik Yunan döneminden günümüze büyük tonajlı yüklerin taşınmasında en efektif yöntem denizyolu ile taşımacılıktır. İlk büyük tonajlı gemilerin de yine Antik Çağda Yunanlı Arkhias tarafından yapıldığı bilinmektedir. Öyleyse, ticari deniz taşımacılığı, önemi yüzlerce yıl öncesinden kavranmış en etkili taşıma modudur denilebilir. Modern zamanlara gelindiğinde ticaretin küresel bir boyut kazanması ile beraber yükün taşınmasında denizyolu yine öncelikli tercih edilen yöntemdir. Uluslararası ticari deniz taşımacılığı ülkelerin milli gelirlerini yaratan sektörler içinde oldukça önemli yer işgal etmeye başlamıştır. Öyle ki, çağımızda denize kıyısı olmadığı halde ticari deniz filosu olan ve bundan gelir elde eden ülkeler bulunmaktadır. Türk tarihine bakıldığı zaman ise hemen hiçbir dönemde ticari denizciliğin muteber bir konumda olmadığı görülmektedir. Osmanlı döneminde daha çok donanma bazında önemsenen denizcilik daha önceleri, yani Selçuklu döneminde gelişme fırsatı dahi bulamamıştır. Osmanlı'nın büyük limanlarından İstanbul ve İzmir'in o dönem kayıtları incelendiğinde ticaretin daha çok Rus, Venedik, İngiliz ve Fransız gibi yabancı unsurlar tarafından gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. İhracatın milli gelir üzerinde artırıcı, ithalatın da azaltıcı etkisi bulunmaktadır. Bunun gibi, dış ticaretin taşınmasında da taşımaya ödenen bedelin ülke siciline kayıtlı gemilerle gerçekleştirilip gerçekleştirilmemesinin de yine milli gelir üzerinde benzer bir etkisi bulunmaktadır. Dış ticaretin taşınmasına ödenen bedel, Türkiye özelinde incelendiğinde, enerjiye harcanan dövizden sonra en fazla kaybın yaşandığı rakamları temsil etmektedir. Bu çalışmada, güncel veriler ışığında ticari deniz taşımacılığı için ödediğimiz döviz rakamları ortaya konulmakta ve bunun ülke bütçesindeki yeri tespit edilmektedir. Böylelikle Navlun gelirleri ile giderleri arasında kıyaslama yapmak mümkün olacak, kaybedilen dövizin ülkede kalması durumunda bunun milli gelire ne ölçüde olumlu katkı sağlayacağı tespit edilebilecektir.

Anahtar Kelimeler : Deniz Taşımacılık Sektörü, Taşımacılık, Navlun

¹² Adnan Menderes Üniversitesi Yenipazar Meslek Yüksekokulu Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü

Avrupa Birliği Genişleme Politikası Kapsamında Batı Balkanlar Perspektifi

Doç. Dr. Uğur ÖZGÖKER¹³

Özet

Avrupa Birliği'nin temelini oluşturan ve altı üye ÷lkeyle kurulan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nun kuruluşundan bugüne kadar geöen altmış beş yıl gibi bir süreç irdelendiğinde, mevcut altı üye ÷lke ile başlayan büyüme ve genişleme ivmesi zamanla yirmi sekiz üye ÷lkeye ulaşan Global bir güç olmuştur. Avrupa Birliği, kendine özgü konsept ve kurumlarıyla dünyada örneği olmayan tek "Uluslar-Üstü" yapı olmaya doğru ilerlemektedir. Avrupa Birliği, içinde bulunduğumuz yüzyılın, ekonomik ve siyasi bir küresel gücü konumundadır. Avrupa Birliği, küresel olarak kazandığı siyasi ve ekonomik genişleme stratejisini, Yugoslavya'nın dağılmasından sonra bağımsızlıklarını kazanan Batı Balkan ÷lkeleri; Bosna-Hersek, Sırbistan, Karadağ, Makedonya Cumhuriyeti ve Arnavutluk olarak belirlemiştir. Bu öalışmanın amacı, Avrupa Birliği'nin kurulmasına yönelik tarihsel fikirler, Avrupa Entegrasyon süreci, AB genişleme dalgaları, Balkanlar, Yugoslavya'nın dağılması, Dayton Barış Antlaşması ve Avrupa Birliği'nin Batı Balkanlar ile olan ekonomik, siyasi, stratejik ve hukuki münasebetlerinin ele alınmasıdır. Avrupa Birliği' nin Batı Balkanlardaki genişleme politikası perspektifinde bulunan Bosna-Hersek, Sırbistan, Karadağ, Makedonya ve Arnavutluk devletlerinin Birliğ'e tam üyelik yolunda AB müktesebatına uyumları, ekonomik, siyasi, idari ve hukuki kriterleri yerine getirebilme kapasiteleri, AB Komisyonu tarafından hazırlanan ilerleme raporlarına dayanılarak açıklanmıştır. Batı Balkanlar'ın Birliğe katılımlarının hızlandırılması için, Avrupa Birliği'nin bölgede bulunan ÷lkelere yönelik yeni stratejik dinamikler geliştirmesi, paradigma değişkenliklerine gitmesi ve iki tarafın da karşılıklı yükümlölüklerini yerine getirme öabalarını artırmaları gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Entegrasyonu, Avrupa Birliği Genişlemesi, Eski Yugoslavya, Dayton Barış Antlaşması, Batı Balkanlar.

¹³ İstanbul Arel Üniversitesi İngilizce Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı ve ARELUSAM Uluslararası Stratejik Araştırmalar Müdür Yrd.

Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Kütahya'daki Ticaret Mahalleri

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK¹⁴

Özet

XVI. yüzyıl Osmanlı tarihi ile ilgili çalışmalarda en fazla bilgi içeren kaynaklar hiç şüphesiz tahrir defterleridir. Kütahya söz konusu defterler yönüyle zengindir. Bu defterler çalışmanın başlıca kaynağı durumundadır. XVI. yüzyıl Osmanlı yerleşim birimlerindeki ticaret yapılan başlıca mekanlar, çarşılar, pazar yerleri, bedestenler, hanlar ve kervansaraylar ile her türden ticaret mallarının satıldığı dükkanlardır. Erken dönem Osmanlı kaynaklarında, ticaret mekanı olarak kullanılan, şahsi mülk olan gayrimenkullerin tespiti oldukça güçtür. Çünkü şahsi mülklere yönelik müstakil kayıtlar tutulmamıştır. Bilhassa şeriye sicillerinin olmadığı dönemler ve yerlerde bunu yapmak daha zordur. Dolayısıyla şahsi mülk olan hanlar, bedestenler ve dükkânların tamamının tespiti pek mümkün değildir. Bununla birlikte vakıflarla ilgili kayıtların ve işlemlerin çok iyi şekilde tutulması ve muhafaza edilmesi nedeniyle vakıflara ait ticari mekanların tamamına yakın bir şekilde tespiti mümkündür.

Osmanlı ticaret hayatı içerisinde vakıfların önemli bir rolü vardır. Bu nedenle vakıflara ait ticari mekanlar esas alınarak yapılan bir çalışma bölgenin genel ticari kapasitesi ve özelliklerinin anlaşılmasını önemli ölçüde sağlayacaktır. Kütahya ve nahiyelerinde pek çok vakıf vardır. Bu vakıflara ait birçok kervansaray, bedesten ve dükkan bulunmaktadır. Mesela; Timurtaş Paşa İmaret ve Medrese'si Vakfı'nın Kütahya şehir merkezinde bir bedesten, iki kervansaray ile kırktan fazla dükkanı vardır. Aynı zamanda Karagöz Paşa Evkâfı'nın da Kütahya merkezinde bir kervansaray ile 30 dükkanı, Gediz Nâhiyesi'nde 300'e yakın dükkanı bulunmaktadır. Diğer taraftan, Tavşanlı'ya bağlı Pazar Köyü'nde Dede Bâlî Vakfı'na ait 70'ten fazla dükkan, Yalak Nahiyesi'ne bağlı Yakacık Köyü Camii Vakfı'na ait, Yakacık Köyü sınırında bulunan Pazar yerinde 200 dükkan bulunmaktadır.

Biz bu çalışma çerçevesinde, yukarıda bazılarını saydığımız Kütahya Merkez Kazasında bulunan vakıfların, XVI. Yüzyıldaki ticaretle ilgili gayr-i menkullerinin tespiti, ticari potansiyelleri, işletilmesi ve bunlarla ilgili her türlü hareketliliği ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Tahrir Defteri, Vakıf, Ticaret, Bedesten, Dükkan

¹⁴ Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Paradiplomasi Kavramı Ve Türkiye- Balkanlar İlişkilerindeki Yeri

Yrd. Doç. Dr. Ayhan Nuri YILMAZ¹⁵

Yrd. Doç. Dr. Gökmen KILIÇOĞLU¹⁶

Özet

Uluslararası ilişkilerde devletin etkin aktör olma rolü giderek zayıflamaktadır. Küreselleşme gibi etkenler başka güç odaklarını da öne çıkarmaktadır. Bu aktörlerin kendi aralarında ve devletlerle olan ilişkilerinde nispeten yeni bir kavram olarak paradiplomasi çıkmaktadır. Yerel yönetimlerin uluslararası ilişkiler ve işbirlikleri alanında ciddi atılım içerisinde oldukları söylenebilir. Paradiplomasi tanımılarından biri “ulus-altı yönetimlerin (eyaletler, bölgeler, yerel yönetimler...), ulus-devletin diplomasisini destekleyen, tamamlayan, düzelten, örtüşen veya onunla çatışan doğrudan uluslararası eylemleridir” şeklindedir. Bu kavramın birçok alt kavramı bulunmaktadır. Şehirler diplomasisi, Belediyelerarası uluslararası ilişkiler (municipal international relations) bunlardan bir kaçıdır.

Çalışmamızda uluslararası sistem ve uluslararası ilişkilerde bu kavramların gelişimi incelenmiş. Balkan ülkeleri ile bu bağlamda ilişkileri olan belediyelerin çeşitli faaliyetleri çerçevesinde kavramın uygulanışı değerlendirilmiştir

Keywords : Paradiplomacy, Intercities-Diplomacy, International Relationship between the Municipalities, Globalization, Balkans

¹⁵ Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi

¹⁶ Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi

Bosna Muhacirlerinin Anadolu'da İskânları (1860-1908)

Yrd.Doç.Dr. Erdal TAŞBAŞ¹⁷

Özet

XV. yüzyılın ikinci yarısında fethedilen ve nüfusunun önemli bir kısmını Müslümanların oluşturduğu Bosna-Hersek, asırlarca Osmanlı idaresinde kalmıştır. 1856 Paris Anlaşması'ndan sonra Bosna-Hersek'teki Hıristiyanlar bağımsızlık amacıyla sistemli bir ayaklanma çıkarmışlardı. Bu ayaklanma bölgede yaşayan Müslümanların Osmanlı Devleti'ne kitlesel göçlerinin de başlangıcını oluşturacaktır. Arkasından Sırların faaliyetleri ve Rus politikaları nedeniyle bu göçler aralıksız devam edecektir. Özellikle ya göçlerde ani artış yaşanmıştı. Osmanlı Devleti'nin Rumeli coğrafyasında büyük değişikliklere yol açan 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonraki koşullardan yaralanan Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun Bosna-Hersek'i işgal etmesiyle yüz binlerce Müslüman yurtlarını terk etmek zorunda kalmıştı. Bosna-Hersek'ten yapılan göçler Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun bölgeyi tamamen ilhak ettiği 1908 yılına kadar aralıklarla devam etmiştir. Müslüman nüfusun varlığı ile elde tutulmaya çalışılan bir bölge olan Bosna-Hersek göçleri Osmanlı Devleti tarafından her zaman hoş karşılanmayan bir durum olmuştu. Osmanlı Devleti göçleri engelleyemediği durumlarda politikaları gereği Bosnalı Müslümanları önceleri Balkanlar'da iskân etmeye çalışmıştır. Ancak toprak kayıpları devam ettikçe ve Balkanlarda iskânlar konusunda Sırlar, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Rusya ile anlaşmazlıklar yüzünden Bosna muhacirlerini Trakya ve Anadolu'da iskân etmek zorunda kalmıştır. Topraklarına gelen muhacirleri sistemli politikalar çerçevesinde iskâna tabi tutan Osmanlı yönetimi, Bosnalı muhacirler ile yakından ilgilenmiştir. Onları İstanbul'dan İç Anadolu'ya, Ege Bölgesi'nden Anadolu'nun güney bölgelerine kadar geniş bir alana yerleştirmiştir. Osmanlı arşiv vesikalarının kullanılmasıyla hazırlanacak bu çalışmada Bosna muhacirlerinin 1908 yılına kadar Anadolu coğrafyasında iskân edildiği yerler tespit edilip bu konudaki bilimsel veriler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bosna-Hersek, Osmanlı Devleti, Göç, İskân, İskân coğrafyası

¹⁷ Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Eski Yugoslavya'nın Dağılması Sürecinde Türkiye – Bosna-Hersek İlişkileri

Yrd. Doç. Dr. Volkan TATAR¹⁸

Özet

1980'lerin ikinci yarısı, özellikle Doğu Bloku ülkelerinin buldukları coğrafyalar için sıkıntılı bir sürecin habercisi olmuştur. Ülkemizin de içerisinde bulunduğu Balkanlar ve Kafkasya'da bu süreç, daha sorunlu ve derinden hissedilmiş, çatışmalar günlük hayatın alışılmayan bir rutini haline gelmiştir. Bugün bile etkisini rahatlıkla gözlemleyebileceğimiz bu sıkıntılı süreç, sadece bölge halklarını değil, uluslararası siyasal sistemdeki gelişmelerin de etkisiyle, küresel ve bölgesel güçleri de karşı karşıya getirmiştir. Çatışmalarda karşı karşıya gelen devletler, doğal olarak çatışmanın çözümünde de taşın altına elini sokmak zorunda kalmışlar, bölgesel güçlerin de taraf olduğu anlaşmalar yapılarak çatışmaların sonlandırılmasına çalışılmıştır. Hem bölgesel bir güç olması hem de eski Yugoslavya'nın dağılma sürecini en sarsıcı hissedilen Bosna-Hersek'le kültürel bir yakınlık içerisinde olan Türkiye, Bosna çatışmasını dış politikasının en önemli konularından birisi olarak değerlendirmiştir. Bu noktada dağılma sürecinin başladığı 1980'lerin ikinci yarısından, nispeten daha huzurlu günlere geçilen Dayton Antlaşmasına (1995) kadar olan sürecin dikkatli bir şekilde ele alınması ve Türk Dış Politikası açısından incelenmesi gerekmektedir.

Keywords : TurkishForeignPolicy, Bosnia-Herzegovina, Conflict

¹⁸ İstanbul Arel Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Devlet Örgütlenmelerinin Genel Özelliklerine Kuramsal Yaklaşım ve Yeni Bir Sınıflama Denemesi

Doç. Dr. Hasan BURAN¹⁹

Özet

Devletlerin ilk olarak nasıl, nerede ve ne zaman ortaya çıktıkları pek bilinmemekle, bundan dolayı devlet kuramları geliştirilmekle birlikte; tarih öncesi dönemden beri varlıklarını ve gelişmelerini sürdürdükleri gözlenmektedir. Devletlerin çeşitli yönleri araştırma, geliştirme konusu yapılmaktadır. Bu çalışmanın konusu devletleri örgütlenme biçimlerine göre ele almak ve yeni bir sınıflama çabasında bulunmaktadır.

Devletler; örgütlenme biçimlerine göre farklı biçimlerde ele alınmakla birlikte; yaygın olarak tek yapılı (üniter) devletler ve bileşik yapılı devletler olmak üzere ikili bir gruplamaya tabi tutulmaktadır. Üniter ve Bileşik yapılı devletler de yine kendi içinde alt sınıflamalara tabi tutulabilirler. Üniter devletlerin saf üniter, yerel birimlere yetki veren üniter ve özerk bölgesel üniter şeklindeki sınıflamanın bizce sorgulanması gerekmektedir. Çünkü üniter olup da bölge yönetimlerine yer veren devletler de bulunmaktadır. Bu bakımdan bölgesel devletlerin ayrı bir sınıflama içinde ele alınmaları uygun görünmektedir. Bileşik yapılı devletlerin de dörtlü ayrımının da bizce sorgulanması gerekmektedir. Çünkü bileşik yapılı devletler içinde yer verilen kişisel birliğin ve konfederasyonun uluslararası hukuk tekniği göz önüne alındığında; bu yapıların ayrı birer devlet olarak ele alınmaması gereğinden yola çıkarak; bileşik yapılı devletlerin gerçek birlik ve federal devlet şeklinde ikili bir alt sınıflama içinde ele alınmaları uygun görünmektedir.

Bu çalışmada; örgütlenme biçimlerine göre yapılan mevcut devlet sınıflamaları biraz daha ayrıntılandırılmaya, geliştirilmeye çalışılmış, bu amaçla yeni bir sınıflama önerilip tartışmaya açmak amaçlanmıştır. Konunun ele alınması sonucunda sınırlı da olsa alana katkı sağlamak bizi mutlu edecektir.

Anahtar Kelimeler: Üniter Devlet, Bölgesel Devlet, Özerk Bölgesel Devlet, Yarıfederal Devlet, Federal Devlet

¹⁹Trakya Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Balkan Yerleşkesi Edirne / TÜRKİYE

Darısı Başına Deyimi Paralelinde Düğünlerde Darıdan Konfetiye

Metin İPEK²⁰

Özet

Günlük hayatta sıkça kullanılan deyimlerin nasıl oluştuğuna, nerden geldiğine yönelik sorular modern hayatın hızlı zaman algısı içinde araştırılması ertelenen konular arasındadır. İnsanlığın ilk çağlardan beri evren ve yaratılışla ilgili cevaplar aradığı mitolojinin, modern çağda yok olduğu düşüncesi yerine aslında sadece şekil değiştirerek günlük hayatta farkında olarak ya da olmayarak sürekli karşılaştığımız bir alan olması gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada Darısı başına deyiminin, Türk mitolojisindeki anlamı ve günümüzde kullanımı hakkında bilgi verilecektir. Deyimden hareketle Şamanizm’de kansız kurban olan saçı saçma geleneğinde geçmişteki kullanılan darı ve buğdayın günümüzdeki dönüşümü örnekleriyle açıklanacaktır.

Deyim, Türk mitolojisinde “saçı geleneği” ile açıklanmaktadır. Bunun nedeni ise saçı geleneğinde saçılan nesnelerin başında darının gelmesidir. Saçılan nesneler, topluluğun değişik zamanlarda ürettiği ve kendileri için önemli olan ürünlerdir. Bunlar avcılık devrinde avın kanı, yağı ve eti; çobanlık devrinde süt, kımız ve hayvanların yağı; çiftçilik devrinde darı, buğday, meyveler ve altın, para, mücevher gibi kıymetli şeylerdir.

Günümüz kentlerinde ki modern düğünlerde konfeti atılmasından ziyade darı saçma geleneğinin, dilimize İtalyancadan geçmiş olan konfetiden daha öz ve derin köklere doğru bir farkındalık yaratacağı ayrıca topluluk bilincini güçlendireceği ortadadır. Kentsel kesimde unutulmaya yüz tutmuş bu gelenekten geriye sadece içi boşaltılan bir deyim kalmaması için, kültürel mirasın genç ve gelecek kuşaklara başarıyla aktarılması, düğünlerde darı saçma geleneği, Somut olmayan kültürel mirasın sürdürülebilir yeniden canlandırma örneği olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Darısı başına, saçı saçmak, netlor, mitoloji, gelenek, konfeti.

²⁰ Gazi Üniversitesi SBE Türk Halk Bilimi Yüksek Lisans Öğrencisi

Finansal Kiralama Bedelini Ödemede Temerrüt Nedeniyle Sözleşmenin Sona Ermesi

Yrd. Doç. Dr. Murat ORUÇ²¹

Özet

Finansal kiralama sözleşmesiyle kiracı malın zilyetliğini devralmayı, kiralayan da bunun karşılığında finansal kiralama bedelinin kendisine ödenmesini amaçlamaktadır. Arzu edilen hem kiracının hem de kiralayanın borçlarını sözleşmeye uygun bir biçimde ifa etmeleriyle de, bazen tarafların sözleşmeye aykırı davranarak ifa sürecini sekteye uğrattıkları da bir vakıadır. Bu sözleşmeye aykırılıkların en sık karşılaşılan örneği ise, kiracının finansal kiralama bedelini ödeme borcuna aykırı davranmasıdır ve bu hâlde, sözleşmenin diğer tarafına birtakım haklar tanınarak, ona kendini bu borca aykırı davranışa karşı koruma imkânı sağlanmıştır. Kiralayana tanınan bu haklardan en önemlisi, sözleşmeyi kanunda belirtilen usule uygun bir biçimde sona erdirebilmektedir. Kiralayanın bu hukuki çareye başvurabilmesinin ön koşulu kiracının finansal kiralama bedelini ödemede temerrüde düşmesi olduğundan, temerrüdün hangi hallerde gerçekleştiği tetkik edilmesi gereken ilk meseledir. Taraflar arasındaki sözleşme bağına çözüldüğünden, kanun koyucu fesih usulünde özel birtakım şartlar öngörmüştür. Fesih beyanında uyulması gereken bu şekli koşullar, incelenmesi gereken ikinci meseledir. Sözleşmenin tasfiyesi aşamasında tarafların hangi hak ve yükümlülükler sahip olduğu meselesi de, üçüncü hukuki problemdir. Çalışmamızda, öğretilerde ileri sürülen görüşler ve yargı kararları da dikkate alınarak, bu hukuki meseleler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Kiralama Bedeli, Temerrüt, İhtar, Hesap Özeti, Malın İadesi.

²¹ Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Medenî Hukuk Tüzel Kişilerinde Organın Tüzel Kişiyi Borç Altına Sokması

Yrd. Doç. Dr. Emrah KULAKLI²²

Özet

Gerçek kişiler fiil ehliyetlerinden doğan hak ve yetkilerini bizzat veya yasal temsilcileri aracılığıyla kullanır. Tüzel kişilerde ise TMK. m. 50/I hükmü gereği “*tüzel kişinin iradesi, organları aracılığıyla açıklanır.*” Organlar yalnızca mevcut iradeyi açıklama değil, aynı zamanda karar alma mekanizmalarıdır. Tüzel kişilerin belirli bir konuda karar alması, kararın icrası ve denetlenmesi hususlarında hangi organın yetkili olduğu kanunda ve tüzel kişilerin kuruluş belgesinde düzenlenir.

Türk Medeni Kanunu m. 50/II'ye göre organın aldığı kararlar çerçevesinde yaptığı hukuki işlemlerin ve haksız fiiller de dahil olmak üzere diğer bütün fiillerin sonuçları doğrudan tüzel kişi üzerinde doğacaktır: “*Organlar, hukukî işlemleri ve diğer bütün fiilleri ile tüzel kişiyi borç altına sokarlar (TMK. m. 50/II)*”. Aynı zamanda TMK. m. 50/III hükmü, organı oluşturan gerçek kişilerin de sorumluluğunu düzenlemiştir. Dolayısıyla, hukuki işlem veya fiillerinden dolayı tüzel kişilerle organların birlikte sorumluluğu söz konusu olabilir. Bu durum, medeni hukuk tüzel kişileri ile organlarının sorumluluk hukuku anlamında hukuki ilişkinin diğer tarafına karşı sorumluluk kapsamlarının belirlenmesini gerektirmektedir.

Bu bağlamda çalışmamızda öncelikle medeni hukuk tüzel kişileri olan dernek ve vakıflarda organ kavramı ile organ sıfatına sahip olmanın tabii olduğu esaslar, tüzel kişi ile organ arasındaki ilişkinin hukukî niteliği ve organların fiil ehliyetlerinin kapsamına yer verilecektir. Ardından, TMK. m. 50/II-III ve TMK. m. 2 hükümleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde ayrı ayrı tüzel kişinin ve organın hukukî sorumluluklarının şartları ve kapsamı ile bu konuda karşılaşılan sorunlar ele alınacak, uygulamada karşılaşılan bazı örnekler üzerinden konuya açıklık getirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Medenî hukuk tüzel kişileri – Tüzel Kişilerin Fiil Ehliyeti - Organ - Tüzel kişinin karar alması - Hukukî Sorumluluk

²² İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD

İbn Haldûn'un Belağat Kuramı

Arş. Gör. Mehmet Zahid ÇOKYÖRÜR²³ Yrd. Doç. Dr İrfan ÇAKICI²⁴

Özet

Belağat ilmi, Arap Dili ve Edebiyatına dair disiplinler içerisinde bağımsızlığına en geç kavuşan ilim dalıdır. Belağat'ta dönüm noktası olarak kabul edilen Sekkâki'ye gelinceye kadarki olgunlaşma sürecinde bu ilim dalı, kendisine ilgi duyan, kafa yoran alimler tarafından çeşitli isimlerle anılmış ve alt bölümleri olarak bugün de varlığını devam ettirmekte olan Beyân, Meânî ve Bedî ilim dalları da bu çatı kavrama nispetle farklılık arz etmiştir. İbn Haldun ise, Belâğat'ın kendi şahsında olgunlaştığı ve ıstılahlarının netleştiği Sekkâki'den sonra yaşamış olmasına rağmen, “Belâğat” üst kavramını çağdaş müelliflerden Tâhâ Hüseyin'in de benimsediği “Beyân” terimiyle ifade etmekte, “Meânî” kavramını hiç kullanmamakta, onu da “Belağat” kavramıyla karşılamaktadır. Bu vesileyle karşımıza farklı bir sistematik yapı çıkmaktadır.

Ayrıca İbn Haldun, Kuran'ın anlaşılmasında Beyan ilminin önemine vurgu yapmakta, kimi varsayımlardan yola çıkarak bu ilimde doğulu âlimlerin batılı âlimlerden daha önde olduğu tezini savunmakta, bu tezini de Zemahşerî'yledelillendirmektedir.

Bu tebliğde İbn Haldun'un Belağat'a dair görüşleri ele alınacak, bilinçli olarak kullanmış olduğu kavram sınıflaması sunulacak, meşhur sınıflamayla karşılaştırması yapılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İbn Haldun, Belâğat Kuramı, Beyan, Meânî, Sekkâki, Semantik

²³ KMÜ İslami İlimler Fakültesi

²⁴ KMÜ İslami İlimler Fakültesi

Elektronik Belge Yönetim Sistemi Kullanımının Tasarrufa Etkilerinin İncelenmesi : 5 Üniversite Üzerinde Yapılan Çalışma

Yrd. Doç. Dr. A. Turan ÖZTÜRK²⁵ Mustafa ŞİMŞEK²⁶

Özet

Dünyada yaşanan ekonomik buhranlar, ülkeleri tasarruf yapmaya itmektedir. Teknolojinin gelişimi ile birlikte tasarruf yapma çok daha kolay hale gelmiştir. Araştırmada, elektronik belge ve arşiv yönetim sistemi ile ilgili Türkiye’ de yapılan mevzuat çalışmaları incelenmiş ve elektronik belge yönetim sisteminin çalışma şekli ile ilgili bilgiler paylaşılmıştır. Kamu Kurumlarını temsilen Üniversiteler ele alınarak elektronik belge yönetim sistemlerinin kullanımı ile personel, kâğıt, toner gibi giderlerin yanı sıra doğaya verilen zararın da azaltılabileceği tartışılmıştır. Bununla beraber dünyada doküman arşivi kültürünün nasıl şekillendiği de değerlendirilerek, elektronik belge yönetim sistemi kurulumu ile ilgili maliyetler çıkartılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektronik belge yönetim sistemi, Kayıtlı Elektronik Posta, Elektronik İmza

²⁵ THK Üniversitesi İşletme Fakültesi

²⁶ THK Üniversitesi SBE Müdürlüğü

İbn Fâris ve Naht Nazariyesi

Öğr. Gör. Mehmet ÇELİKTAŞ²⁷

Özet

Sarf, nahv ve luğa ile ilgili Arap dil bilim çalışmaları öncelikle Kur'ân'ın doğru okunması ve anlaşılmasına yönelik olarak erken dönemlerde başlamış günümüze kadar gelişerek devam etmiştir. Bu süreçte Arap dilinin usul ve kaideleriyle ilgili bazı kavramların sonraki dönemlerde ortaya çıktığını görüyoruz. Bunlardan birisi de Hicri IV. asırda yaşayan, Mu'cemu Mekâyîsi'l-Luğa ve es-Sâhibî fî Fıkhı'l-Luğa gibi eserleriyle tanınan dil bilimci Ahmed b. Fâris (öl.395/1004)'in geliştirdiği Naht nazariyesi olmuştur. Naht konusu Arap dilini geliştiren amillerden biri olarak sürekli önemini korumuştur.

İbn Fâris'in; *حَيِّ* ve *عَلَى* kelimelerinden *حَيِّ عَلَى* fiilinin oluşması örneğinde olduğu gibi, “İki kelimedenden, bunların her birinden bir kısmının alınarak yeni bir kelime oluşturulması” olarak tanımladığı nahte dair örneklere İbn Fâris'ten önce Kitâbu'l-Ayn (Halîl b. Ahmed (öl.175/795) , el-Kitâb (Sîbeveyh öl. 180/796), Islâhu'l-Mantık (İbnu's-Sikkât (öl. 244/858) gibi temel eserlerde rastlamak mümkündür. Ancak bu kaynaklarda naht yoluyla açıklanan örnekler çok az yer almış ayrıca nahtın açık ve net bir tanımı yapılmamıştır.

İbn Fâris'in naht düşüncesinin temelinde Arap dilinde üç harften fazla olan çok sayıda kelimenin menhut olduğu yani naht yoluyla türetildiği fikri yatmaktadır. Öncekilerin aksine İbn Fâris'in üç harften fazla olan birçok kelimeyi naht yoluyla açıklaması ve bunu belli bir usul ve kaideye bağlayarak (kıyas metodu ile) yapması kendisinin naht nazariyesinin öncüsü olarak kabul edilmesine sebep olmuştur. İbn Fâris bu yolla birçok kelimenin türetilerek Arap dili müfredatının zenginleşmesini sağlamıştır.

Bildirimizde bu konular örneklerle detaylandırılacak ayrıca Ali Abdulvâhid el-Vâfi, İbrahim Enîs, Subhi Sâlih gibi modern Arap dil bilimcilerinin İbn Fâris'in naht konusundaki görüşlerine katkı ve itirazları da bildiri de yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler : İbn Fâris, naht, menhût, iştikâk, kıyas.

²⁷ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

Gençlerde Özsaygı Ve Dindarlık İlişkisi

Yrd. Doç. Dr. Necmi KARSLI²⁸

Özet

Bu araştırmada genç bireylerde dindarlık ile benlik saygısı arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini Trabzon'da ikamet eden yaşları 16-26 arasında değişen 290'u bayan ve 195'i erkek toplam 485 bireyden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak *Kendine Saygı Ölçeği*, *İçsel Dini Motivasyon Ölçeği* ve *Dini Şuur Ölçeği* kullanılmıştır. Araştırmada öncelikle örneklemin yaş, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum, eğitim seviyesi, sigara ve alkol kullanımı, sağlık durumu ve kişilik yapısını içeren demografik özellikleri benlik saygısı ve dindarlık açısından incelenmiş, daha sonra dindarlık ve özsaygı arasındaki ilişkilere bakılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi sonucunda, sosyo-ekonomik durum ve kişilik yapısı ile özsaygı ve arasında pozitif ilişki, eğitim seviyesi ile özsaygı arasında negatif ilişki tespit edilmiştir. Araştırmanın temel problemi ile ilgili olarak, içsel dini motivasyon ve dini şuur ile özsaygı arasında pozitif ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Gençlik, Özsaygı, İçsel Dini Motivasyon, Dini Şuur

²⁸ Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Psikolojisi Öğretim Üyesi

Sünnet Açısından Çevre (Hayvan Ve Bitkilerin Korunması)

Yrd. Doç. Dr. Ali KARAKAŞ²⁹

Özet

İslâm dininin iki ana temeli olan Kur'ân ve sünnet, insanların dünya ve ahirette mutlu ve huzurlu olmasını hedeflemekte, bu gaye ile insanlara çeşitli görevler yüklemektedirler. Çevreyi özellikle hayvan ve bitkileri korumanın, bu görevler arasında önemli bir yeri vardır. Çünkü bunlar, insan hayatının devamı için gerekli olan şeylerdir. Bunlar olmazsa, insan hayatı da olmaz. Allah, önce bitkileri, ardından hayvanları ve daha sonra insanları yaratmıştır. Kur'ân ve sünnette, bunlar arasındaki ilişkilere geniş yer verilmektedir. Kur'ân'da, pek çok hayvan ve bitkilerin isimlerinden bahsedilmekte, hatta bunlardan bazılarının ismi, Kur'ân surelerine isim olarak verilmiştir. Sünnet, Kur'ân'ın bir yaşama örneğidir. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) çeşitli hadislerinde bitki ve hayvanlardan bahsedilmektedir. Peygamberimiz, bunların korunması hususunda çeşitli açıklamalarda bulunmuş, gereksiz yere onlara zararlı olmayı yasaklamıştır. Müslüman olarak her konuda olduğu gibi, bu konuda da Kur'ân'ın ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) emir ve yasaklarına uygun hareket etmemiz gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, sünnet, İnsan, çevre, hayvan, bitki.

²⁹ Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekan Yardımcısı. MARDİN/TÜRKİYE

Kur'an Kıraatinde Nitelik Problemi

Yrd.Doç.Dr.İrfan ÇAKICI³⁰ Arş. Gör. Mehmet Zahid ÇOKYÖRÜR³¹

Özet

Oku emriyle nazil olmaya başlayan Kur'an, okuyanı farklılaştıran, değiştiren ve dönüştüren bir niteliğe sahiptir. Kur'an'ın icaz yönlerinden de biri olan bu özellik, sadece söz konusu emrin ilk muhatabı olan kutlu elçi için değil, onun şahsında bütün toplumlar için söz konusu edilebilir. Bu anlamda Kur'an her dönemde muhatabını etkileyebilir ve olduğundan farklı bir anlayış ve inanışa sahip kişi haline dönüştürebilir. Zira Kur'an, Cenab-ı Hakk'ın yeryüzünde kâmil insan oluşturma projesinin bir sonucudur. Dolayısıyla Kur'an hakkında yapılacak değerlendirmelerde zaman ve zemin değil Kur'an'ın sahip olduğu potansiyel dikkate alınmalıdır. Bu aşamada belki gündeme getirilmesi gereken en önemli konu, gerçekte Kur'an'ın bütün insanlar için böyle bir güce sahip olup olmadığı meselesidir. Doğrusu tebliğimizde biz de tam bu sorunu ele alma çabası içinde olacağız.

Kanaatimize göre, Kur'an her insanı farklı seviyelerde de olsa etkileme kabiliyetine sahiptir. Buna göre sahabe örneğini de dikkate alarak genellemek gerekirse; kimi, Kur'an'ı bir kere okur ya da dinler hemen etkilenir, buna karşın kimilerinde bu etki ancak uzun yıllar sonra meydana gelebilir. Bunun dışında kimileri de vardır ki, okumaları onlara hiçbir etki yapmaz ya da onlar hiçbir şekilde okuduklarından etkilenmezler. İşte bütün bu ve benzeri durumların doğru bir şekilde değerlendirilmesinde belirleyici temel unsur Kur'an'ın nasıl okunduğu ya da nasıl okunması gerektiği meseledir. Zira okunan Kur'an aynı Kur'an, bir takım beşeri ve kültürel farklılıklarıyla birlikte okuyan insan da, aynı insan olmasına rağmen benzer sonuçların ortaya çıkmaması, doğrudan Kur'an ve insanla ilgili bir sorun değil, onun okunması ile ilgili bir sorundur. Bu itibarla meselenin çözümünde iki hususun çok önemli olduğu kanaatindeyiz. Birincisi duygu/tefekkür boyutu, ikincisi ise teknik boyuttur. Hele bunlardan duygu/tefekkür boyutu olmazsa olmaz bir niteliktir. Kârînin bunlardan yoksun bir halde Kur'an okuması ve okuduğundan etkilenmesi ve istifade etmesi mümkün değildir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Kıraat, Kur'an Okuma, Kur'an'ın Etkisi, İslam Düşüncesi.

³⁰ KMÜ İslami İlimler Fakültesi

³¹ KMÜ İslami İlimler Fakültesi

Organize Sanayi Bölgesinin Bayburt'un KentSEL ve Çevresel Gelişimine Etkileri

Esmeray ALACADAĞLI³² Şenol KILIÇASLAN³³

Özet

Bayburt Türkiye'nin en küçük yüzölçümüne sahip ilidir. Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde, denizden 1.550 m. yükseklikte ve 3.741 km²lik bir alanda kurulmuştur. Yaklaşık 80 000 nüfuslu ve 19.146 haneli ilin yüzölçümünün %45'ini dağlık alanlar oluşturmaktadır. Kent halkının, %56'sı merkezde, %44'ü köyde yaşamaktadır.

DPT'nin "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Araştırması" çalışmasında Bayburt ili, beşinci derece gelişmiş iller grubunda yer almaktadır. Bu iller grubunda, tarımsal verimlilik düşük olduğu gibi, tarım sektöründe önemli bir gizli işsizlik sorunu da bulunmaktadır. Ticaret ve sanayinin gelişmediği Bayburt'ta tarım ve hayvancılık, ekonominin önde gelen faaliyet sahalarıdır.

Sanayi hafif düzeyde olup ağır sanayi kurulamamıştır. Nüfusun % 60'ı tarım ve hayvancılıkla geçinmektedir. Ancak, tarımdaki işletmelerin küçük ve verimleri düşük olup bu durum hem sağlanan gelirin yetersizliğine hem de istihdam ihtiyacının karşılanamaması yol açmaktadır. Tarımsal, sınai veya ticari yeni işletmelerin kurulmaması nedeniyle halk genelde yabancı ülkelere ve diğer gelişmiş vilayetlere göç ederek geçimini temin etme yollarını aramaktadır. Gurbetçilik ilin geçimini destekleyen bir unsurdur. Kişi başına milli geliri 5.901 Dolar civarında olan Bayburt, Türkiye ekonomisine % 0,05 gibi küçük bir katkı sunmaktadır.

1989 yılında il olan Bayburt'a, 2000 Yılında, 216 hektarlık alanda 127 sanayi parseline sahip Bayburt Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurulmuştur. OSB, bu konudaki mevzuata göre; sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanarak kent ekonomisine katkıda bulunmak amacıyla kurulurlar.

Bu çalışma; bir amacı sanayinin etkinliğini sağlamak diğeri sanayileşmenin çevreye olumsuz etkilerini en aza indirmek olan OSB'nin Bayburt uygulamasının; ekonomik ve çevre yönetimi açısından kentteki etkilerini ve katkılarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Organize Sanayi Bölgesi, Ekonomik Gelişme, Çevre Sorunları, Çevre Yönetimi, Göç, İstihdam

³²Yrd. Doç.Dr., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Türkiye
Assistant Professor, Department of Public Administration, Bayburt University, Turkey

³³Öğr.Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Türkiye
Lecturer, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Turkey

Müslüman Kimliğinden Boşnaklığa Ve Bosna Hersek'in Geleceği

Yrd. Doç. Dr. Ayhan Nuri YILMAZ³⁴ Yrd. Doç. Dr. Gökmen KILIÇOĞLU³⁵

Özet

Bosna Hersek Dayton Barışı (!) ile gelen 2 devletli ve 10 kantonlu günümüzdeki haliyle dünyanın en ilginç yönetim sistemi modeli ile karşımıza çıkmaktadır. Bu topraklardaki üç etnik grup Boşnaklar, Sırp ve Hırvatlar nüfusun yüzde 97 sini oluşturmaktadırlar. Ülkenin resmi dilini bu üç etnik grubun dilleri oluşturuyor olsa da aslında bunlar yüzde yüz karşılıklı anlaşılabilirliği olan dillerdir ve ayrı adlandırmalarla karşımıza gelmiş olmalarının sebebi her üç etnik grubun da kendisini ayrı bir ulus olarak görüyor olmasıdır. Ulus kavramını büyük ölçüde etnik kimlik ve dille ilişkilendiren batı kaynaklı yaklaşımlara göre oldukça şaşırtıcı olan bu durum çalışmamıza esas teşkil eden Boşnaklık kavramını ve oluşumdaki süreçleri analiz etmeyi gerekli kılmaktadır.

Bu analiz kendi etnik kimlikleri üzerinden kamu diplomasisi yürütülen Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Mevcut durumun Osmanlı coğrafyasındaki analizi ulus devlet etnik milliyetçilik ve üst kimlik kavramlarını netleştirmeyi gerektirmektedir. Bu bağlamda çalışmamızda kimlik ve ulusal kimlik kavramları üzerinde kavramsal yaklaşımlar irdelenmiş ve Boşnak kimliğinin oluşumu ve tarihsel süreci bu kavramlar üzerinden analiz edilerek ülkemizi de ilgilendiren dikkat çeken çıkarımlar yapılmıştır.

Keywords : National Identity, Ethnic Identity, Corporative Identity, Ottoman Identity as a Supra-identity, Ottoman Millet System

³⁴ Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü

³⁵ Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü

Eğitim Kurumlarında Örgütsel İletişim

Öğr. Gör. Esra SERTEL³⁶ Öğr. Gör.Serel ÖZMEN AKYOL³⁷ Öğr. Gör. Eda KARABULUT³⁸

Özet

Kurumlardaki çatışmaların en büyük sebebi iletişim eksikliğidir. Bireylerin birbiri ile olan iletişimi ne kadar iyi ise, birbirlerini o kadar iyi ve doğru anlayacak, empati kuracaklardır. Örgütü oluşturan çalışanlar kendilerini o kuruma ne kadar ait hissederler, ne kadar kurumlarına güvenirlerse; performansları da bu etkenlere göre şekillenecektir. Örgütsel iletişim ile çalışanların sorunlarının fark edilmesi ve çözüm yollarının aranması, o kurumdaki iletişimin varlığının en iyi göstergesidir.

Bu araştırmada, eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin örgütsel iletişim becerilerinin analizi ve örgüt içi iletişimin demografik değişkenler ve kurumsal faktörler ile ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya konu olan uygulama, Eskişehir ilinde kamu eğitim kurumlarında farklı branşlarda görev yapan 100 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmada, katılımcıların çalıştıkları kurumdaki örgütsel iletişim düzeyini belirlemek adına “Örgütsel İletişim Envanteri” kullanılarak örgütsel iletişim düzeylerinin belirlenmesine çalışılmıştır. Araştırmada veri elde etmek için anket yöntemi kullanılmıştır. Anketin ilk bölümünde; öğretmenlere ait demografik bilgilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanmış sorular yer almaktadır. İkinci bölümde kurumdaki örgütsel iletişim düzeyini belirlemeye yönelik düşünceleri ortaya koyan ifadeler yer almaktadır.

Araştırma sonucunda örgütsel iletişim becerilerinin cinsiyet, yaş vb. demografik değişkenlerden anlamlı sayılabilecek derecede etkilenmediği belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, özellikle bireylerin kendilerini ilgilendiren durumlarda, fikirlerinin alınması örgütsel iletişimi olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim kurumlarında iletişim, İletişim, Örgütsel İletişim, İletişim çatışmaları

³⁶ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

³⁷ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

³⁸ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

XVIII. Yüzyılda Osmanlı Taşrasında Yaşanan Problemler: Erzincan Örneği

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK³⁹

Özet

Osmanlı taşrasında bütün bölgeler için aynı problemlerden bahsetmek pek mümkün olmasa da birçok problemin ortak olduğunu söylemek mümkündür. Bu sebeple, bir örnek üzerinden yapılacak çalışma Osmanlı taşrasının birçok problemini ortaya koyma hususunda önemli katkı sağlayacaktır. Taşra idaresinde, yaşanan sıkıntıların ortaya konulmasında çok çeşitli kaynaklardan veri toplamak mümkündür. Bununla birlikte, Mühimme Defterleri, Şeriyye Sicilleri, Ahkam Defterleri ve Şikayet Defterleri öncelikle akla gelenlerdir. Bu çalışma, Ahkâm Defterleri verilerine dayalı olarak Erzincan Kazası bölgesi esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Şeriyye sicillerinin olmadığı dönemde bu defterler önemli bir kaynak değeri taşımaktadır. Söz konusu defterlerin verilerine göre, XVIII. yüzyılda Erzincan Kazası'ndan devlet merkezine yansıyan birinci derecede problem alanı timar ve zeametlerin idaresidir. Bununla birlikte, yöneticiler ile ahali arasında, muhtelif isimlerle vergi tahsil edilmesiyle ilgili anlaşmazlıklar da önemli yer tutmaktadır. Diğer taraftan, asayişin ihlali ve çeşitli zorbalık mahiyetindeki girişimler huzurun bozulmasına tesir eden önemli bir sıkıntıdır. Vakıfların idaresi ve vakıf malvarlıklarına yapılan müdahaleler de bir başka önemli başlıktır. Ayrıca, su kullanım anlaşmazlıkları, miras davaları, alacak-borç ilişkileri, evlenme ve boşanma meseleleri, murabahacılık, yaylak problemleri gibi konular başlıca problem alanları olarak dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ahkam Defteri, Eşkıyalık, Erzincan, Şikayet, Taşra İdaresi

³⁹ Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Big Data Ve Muhasebe

Doç.Dr.Ümmühan ASLAN⁴⁰ Prof.Dr.Yıldız ÖZERHAN⁴¹

Özet

Bilişim teknolojileri ile gündeme gelen, çok hacimli, çok hızlı ve çok çeşitli veri olarak tanımlanan BIG DATA, “bilginin”, tarihsel dönüşümü ile geldiği son noktayı ortaya koyan bir kavramdır. BIG DATA, ekonomi, finans, pazarlama, reklamcılık, üretim, sağlık gibi birçok alanı ve sektörü yakından ilgilendirmektedir. BIG DATANIN etkisi altına aldığı bir diğer alan ise muhasebedir. BIG DATANIN, muhasebe uygulamaları, muhasebe eğitimi ve muhasebe mesleğinde önemli bir dönüşüm yaratacağı konusu, son yıllarda muhasebe alanındaki düzenleyici kurumların ve muhasebe meslek örgütlerinin gündemini oluşturmaktadır.

Bu çalışmada BigData'nın tanımı, fırsatları, tehditleri ve muhasebe uygulamaları, muhasebe eğitimi ve muhasebe mesleğine olacak muhtemel etkileri ele alınmıştır. Bu gelişmeler karşısında muhasebe alanındaki düzenleyici kurum ve kuruluşlar, meslek örgütleri ve eğitim kurumlarının neler yapması gerektiği üzerine öneriler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Big Data, Big Data ve Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Mesleği, Muhasebe Uygulamaları

⁴⁰ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

⁴¹ Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası Ticaret Bölümü

Türkiye’de Bulunan Suriyelilerin Hukuki Durumu

Arş.Gör. Dr. Lâle AYHAN İZMİRLİ⁴²

Özet

Türkiye, geçmiş yıllarda göç veren bir ülke konumunda iken, özellikle son 10 yılda hızlı bir biçimde göç almaya başlamış ve 2011 yılında itibaren Suriye’den gelen kitlesel göç akımlarıyla karşılaşmıştır. Halihazırdaki istatistiki veriler incelendiğinde, 2011 yılından sonra ülkesini terk eden Suriyelilerin önemli bölümünün Türkiye’de bulunduğu görülmektedir. Türkiye’de kamplarda ve kamp dışında yaşayan (resmi rakamlara göre) yaklaşık 3 milyon Suriyeliyi belirtmek üzere “mülteci”, “sığınmacı”, “yerinden edilmiş kişiler”, “zorunlu göçmen”, “geçici koruma statüsü sahibi” gibi kavramlar kullanılmaktadır. Bu kişilerin hukuki durumuna ilişkin olarak kullanılan kavramlarda yeknesaklık bulunmadığı gibi, özellikle medyada ve bir çok resmi makam nezdinde kullanılan kavramlar bir çok durumda aslında Suriye’den Türkiye’ye gelenlerin hukuki statüsünü doğru olarak belirtmemektedir.

Farklı kavramlar kullanılması hem kavram kargaşasına yol açmakta, hem de bu kişilerin Türkiye’de sahip olacakları haklar ve yükümlülükler noktasında soru işaretleri doğurmaktadır. Zira mülteci, sığınmacı, geçici koruma statüsü sahibi gibi kavramların her birisine bağlanan hukuki sonuçlar birbirinden çok farklıdır. Dolayısıyla kişinin hangi hukuki durumda bulunduğuna bağlı olarak, Türkiye’de sahip olacağı haklar da farklılaşacaktır.

Bildiride öncelikle Türk hukuku çerçevesinde konuyla ilgili kavramlar kısaca açıklanacak, daha sonra ilgili kavramların hangi kriterlerle veya şartlarla belirleneceği üzerinde durulacaktır. Bu bağlamda özellikle 2011 yılından itibaren Türkiye’ye gelen Suriyelilerin hukuki durumunun tespiti yapılarak, bu kişilerin Türkiye’de sahip oldukları haklara ilişkin genel çerçeve çizilecektir.

Anahtar Kelimeler: Suriye, göçmen, hukuk

⁴² Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Örgütsel Adalet Algısı ile Algılanan Örgütsel Destek İlişkisi: Bir Kamu Kurumunda Araştırma

Gökhan KENEK⁴³ Alptekin SÖKMEN⁴⁴ Emre Burak EKMEKÇİOĞLU⁴⁵

Özet

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de kamu sektörü vatandaşlara önemli bir istihdam olanağı sunmaktadır. Gerek kamu personeli ile ilgili geçerli kanunların istihdam garantisi ve çalışma rahatlığı sunması, gerekse de ekonomik dalgalanmaların oluşturduğu belirsizliklerin özel sektöre kıyasla daha kısıtlı olması, insanların gelecekleri adına bir kamu kurumunda çalışmanın daha avantajlı olacağını düşüncelerine sebep olmaktadır. Her ne kadar bu düşünce genel geçerliğini korusa da, kamu çalışanlarının da diğer sektör çalışanları gibi çalışma koşullarını ve iş davranışlarını etkileyen birçok sosyal ve psikolojik unsur bulunmaktadır. Örgütsel adalet ve örgütsel destek algısı da çalışanların zihinsel sağlıkları kapsamında başta gelen davranışsal değişkenler arasında sayılabilir. Bu bağlamda çalışmada kamu çalışanlarının örgütsel adalet algısının, hissettikleri örgütsel destek üzerindeki etkisi incelenmiştir. Veriler bir kamu kurumundaki 110 çalışandan elde edilmiş ve değişkenler arasındaki ilişkiler SPSS 20 kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre örgütsel adalet ile algılanan örgütsel destek arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Adalet Algısı (ÖAA), Algılanan Örgütsel Destek (AÖD), Dağıtımsal Adalet, İşlemsel Adalet, Etkileşimsel Adalet

⁴³ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F., İşletme Bölümü

⁴⁴ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F., İşletme Bölümü

⁴⁵ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F., İşletme Bölümü

Tüketim Kültürü Bağlamında Kültür Kodlarının Reklamlarda Kullanımına Yönelik Bir Araştırma

Selfiye ÖZKAN⁴⁶

Özet

Bu çalışma ile kültüre özgü dilin, sembollerin, mitlerin, değerlerin reklamlar vasıtasıyla tüketicilere iletilmesi Üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda reklamlar kültür kodlarından beslenerek tüketicilerle bir iletişim gerçekleştirmektedir. Her toplumun kendine özgü kültürel kodları bulunmaktadır. Kültür kodları, toplumun sosyal, ekonomik, dinsel, siyasi ve değersel yapısı hakkında bilgi verici bir niteliğe sahiptir. Kültür kodları, toplum Üyelerinin zihninde oluşan ortak bir anlama işaret etmektedir. Reklam ile amaçlanan Öncelikle ürünün ya da kurumun tanıtımını yapmak ve hedef kitle Üzerinde olumlu düşünce ve tutumların gelişmesini sağlamaktır. Reklamlar yapım süreçleri içinde hedef kitle olarak seçilen toplumun ya da grubun kültürel kodlarını reklam içeriklerine dahil ederek hedef kitleyi etkilemeyi amaçlamaktadır. Reklamlar kültürel çağrışımlarda bulunarak birtakım semboller aracılığı ile bir göstergeler sistemi Üretmektedir. Bu kültürel kodların kullanımı ile hedef kitle Üzerinde ürün ya da hizmete karşı olumlu tutumlar gelişmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma ile reklam metinlerinde sunulan görsel ve sözel kültürel kodlara ulaşılarak bunların anlamları açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın sonuçları incelendiğinde bir iletişim aracı olarak kullanılan reklamlarda kültürel kodların kullanıldığı ve tüketicilere bu biçimde seslenildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kod, İletişim, Reklam, Tüketim

⁴⁶ Giresun Üniversitesi SBE İletişim Bilimleri Doktora Öğrencisi

N. A. Nekrasov'un 'Şair Ve Yurttaş' Adlı Şiirinde Özgeci Öğeler

Arş. Gör. Tuğba KARAGÖZLÜ GÜNÖR⁴⁷ Dr. Recep Batu GÜNÖR⁴⁸

Özet

Önde gelen Rus şairlerinden Nikolay Alekseyeviç Nekrasov (1821-1877) ilk eserinden son eserine kadar, yüreğinde çok önemli bir yere sahip olan, ezilmeye ve dışlanmaya mahkum Rus insanının dertlerini dile getirmiştir. Şair bu tutumuyla da Rus halkının gönlünü fethetmeyi başarmıştır. Özellikle Çarlığın baskıcı rejimine karşı olan ve yepyeni bir düzenin varlığına inanan devrimci demokrat sınıf tarafından bir ilah olarak değerlendirilir.

Nekrasov, birçok çağdaşından farklı olarak edebi yaşantısında, çarlığın acımasız baskısından korkmadan, gönlünü verdiği Rus insanının yaşadığı hemen hemen her sıkıntıyı cesurca dile getirerek çok büyük bir özgeci tavır takınmıştır. Özellikle ahlak felsefesi açısından “kişinin kendisinden ziyade diğer insanları merkeze alarak eylemde bulunması” anlamına gelen özgecilik düşüncesi, ilk kez sistemli bir biçimde Auguste Comte tarafından geliştirilmiştir. Bu anlamda bireyin menfaatlerinin yerine toplumun menfaatlerinin öne çıkarılmasını savunan Comte, bireyin asıl sorumluluğunun toplumun iyiliğini düşünmesi gerektiği olduğunu iddia etmiştir. İşte Nekrasov'un sanatsal çabası da bu tanıma tam oturmaktadır.

Şairin 1856 yılında kaleme aldığı ve yayımlanır yayımlanmaz çok ses getiren ‘Şair ve Yurttaş’ adlı eseri bu özgeci tutumun en iyi örneklerinden biridir. Biri şair olan, iki arkadaşın sohbetlerinden oluşan bu eserin temelinde, sıradan bir vatandaş olan ve kendisini yurttaş diye adlandıran kişinin, halkın sorunlarından uzak tutumu nedeniyle şairi eleştirmesi kaleme alınır. Şair ve yurttaş arasındaki bu sohbet ile amacımız Hem Nekrasov'un sanata bakış açısını hem de şairin sanatındaki özgeciliği gözler önüne sermektir.

Anahtar Kelimeler: Özgecilik, Nekrasov, Şair, Yurttaş, Birey

⁴⁷ Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü

⁴⁸ Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü

Osmanlı'dan Günümüze Ohri ve Ohri Kilisesi

Şenol Amedov⁴⁹

Özet

Makedonya asırlar boyu Avrupa'nın en önemli Hıristiyan merkezlerinden biri konumunda olmuş. Ohri şehri ise Slav dünyasının kültür beşiği olmuştur.

Balkanların Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesiyle Ohri ve Ohri Başpiskoposluğu Doğu ile Batı kiliselerinin birleşme çabalarına katılmadığı için devletin nezdinde otoritesini sağlamlaştırmasına ve yükselmesine sebep olmuştur. Ayrıca Balkanlardaki diğer Episkoposlukları kendine bağlamıştır.

III. Murat döneminde 1767 yılında İstanbul Patrikhanesi Ohri Başpiskoposluğunu kapattı ve onu İstanbul Patrikhanesine ilhak etmiştir.1870 yılında Sultan Abdülaziz'in yayınladığı fermanla Bulgar Eksarhanesi kurulmuştur. Fermanın 11. Maddesine göre Makedonya ve Trakya'daki kiliselere İstanbul Patrikhanesi ve Bulgar eksarhanesi arasında seçim yapma hakkı tanınmıştır. Makedonya'daki Slavlar genelde Bulgar Eksarhanesini tercih etmişlerdir. Fakat kısa zaman sonra memnuniyetsizliklerini dile getirmeye başlayacaklardır. Örneğin 1871 yılında Üsküp Metropolit Teodosiy Gologanov Ohri Başpiskoposluğunun bağımsızlığı için İstanbul Patrikhanesiyle görüşmeler gerçekleştirmiştir. Fakat Bulgaristan, Yunanistan ve Sırbistan'daki milli ve dini hareketler Ohri Başpiskoposluğunun bağımsızlığını geri alacağını düşünmüşler ve bunu engellemişlerdir.

Makedonya'daki farklı entelektüeller de Ohri Başpiskoposluğun yenilenmesi yani Makedon milletinin bağımsız kilisesi olmasını istemişlerdir. Fakat bu istekleri bir türlü yanıt bulamamıştır. O gün bugündür Makedon Ortodoks kilisesinin durumu tam olarak çözüme bağlanamamıştır.

Bu çalışmada Ohri kilisesinin tarihi serüvenini Osmanlı öncesi ve Osmanlı hâkimiyetindeki durumunu kısaca tahlil etmeye çalışacağız.

Anahtar kelimeler: Ohri, Kilise, Osmanlı, Makedonya

⁴⁹ Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ESKİŞEHİR

Türkiye’de Tarıma Yönelik Desteklerin Avrupa Birliği Perspektifinden Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Mehmet TUNÇER⁵⁰ Arş.Gör. Hamdi Furkan GÜNAY⁵¹

Özet

Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi Türkiye’de de tarıma yönelik destekler; tarım sektöründe üretim ve verimliliğin artırılmasında, tarımsal politikalara etkinlik kazandırılmasında, kırsal alt yapının güçlendirilmesinde, tarımda rekabet gücünün yükseltilmesinde ve çiftçilerin yaşam kalitesinin iyileştirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Dolayısıyla tarım sektörünün desteklenmesi Türkiye’de tarımsal politikalar hazırlanırken üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konu olmaktadır. Bu yaklaşımdan hareketle bu çalışma, Türkiye ve bazı Avrupa Birliği ülkelerinde tarımsal destekleme yöntemlerinin karşılaştırılması suretiyle; Türkiye’deki mevcut durumun Avrupa Birliği çerçevesinde incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmada, Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerindeki tarım sektörü genel olarak karşılaştırılacak ve tarımsal destek politikaları ve buna yönelik yapısal özellikler incelenecektir. Araştırmanın sonucunda, bu inceleme ve karşılaştırmalardan yola çıkarak Türkiye’deki tarımsal destek politikalarının etkinliğine ilişkin değerlendirme ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye’de Tarım, Avrupa Birliği’nde Tarım, Tarımsal Destekler, Tarım Sektörünün Sorunları, Türk-AB Tarımının Karşılaştırılması

⁵⁰ Karadeniz Teknik Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

⁵¹ Gümüşhane Üniversitesi İİBF, Maliye Bölümü

Turizm Alanındaki Sivil Toplum Kuruluşlarının Türk Turizm Endüstrisinin Gelişimine Katkısı Nedir?

Arş. Gör. Samet GÖKKAYA⁵² Yrd. Doç. Dr.Şehnaz DEMİRKOL⁵³

Özet

Türkiye’de 1980 sonrası geliştirilmeye çalışılan turizm sektörü ve turizm faaliyetleri, aradan geçen 37 yıllık zaman içerisinde birçok değişikliklere ve yeniliklere uğramıştır. İlk yıllarda teşviklerle yatırımlara ağırlık verilen sektörde rekabetin artması, toplumun beklenti ve ihtiyaçlarının değişmesi ile farklı alanlarda da gelişmeler yaşanmıştır. Sektöre uygun eğitim politikaları, mesleki eğitim kursları ile turizm faaliyetleri geliştirilmeye devam etmiştir. Tüm bu gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan sorunların, ihlallerin ve genel hakların tespit edilmesi ve çözülmesi noktasında ise sivil toplum kuruluşları yavaş yavaş kendine yer bulmaya başlamıştır. Genel yazında sivil toplum kuruluşları ile ilgili birçok yayına rastlamak mümkündür. Turizm alanında çalışmalarını sürdüren sivil toplum kuruluşları ile ilgili yayınlarda yer almaktadır. Bu çalışmada turizm sektöründe aktif olarak yer alan, ulusal ve uluslararası düzeyde temsil gücü en yüksek sivil toplum kuruluşlarının içerisinde bulunan dört sivil toplum kuruluşunun Türkiye’deki turizm sektörüne katkıları incelenmiş ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm, turizm araştırmaları, sivil toplum kuruluşları, STK, Türkiye

⁵² Karabük Üniversitesi Safranbolu Turizm Fakültesi

⁵³ İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü

Türkiye’deki Yazılı Medyada Saraybosna Algısı

Esra SARI⁵⁴

Özet

Küreselleşen dünyada, bilgi teknolojileri insan hayatında önemli bir yere sahip olmuştur. Bilgi teknolojisi olan medya; yerel kimliklerin, tarih, anlatı ve hafızayla ilintili diğer konuların inşasında önemli bir rol oynar. Güncel popüler ve kültürel deneyim alanında hafıza üretme ve hafızayı çerçeveleme konusunda sahip olduğu hegemonik güç, hafızada ortaya çıkardığı apaçık krizler ve ‘organize unutma’yı teşvik için geliştirdiği formlar düşünüldüğünde medyanın şimdi ve geçmişin gerçekliğini inşa etmedeki rolüne ilgi göstermenin önemi ortaya çıkar. Başka bir deyişle medya, toplumsal hafızada önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada Türkiye’deki yazılı medyada Saraybosna algısı araştırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Yazılı medyadaki güncel algıyı yakalayabilmek için de son 5 yılda yayınlanan gazeteler, dergiler ve süreli yayınlar taranmıştır. Araştırmayla ilgili bulgular ve sonuçlar kısmı tam olarak tamamlanamamıştır. Dolayısıyla konuyla ilgili yeterli bilgi verilememektedir. Fakat çalışmanın kısa sürede bitirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelime: Saraybosna, Yazılı Medya, Algı.

⁵⁴ Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yüksek lisans öğrencisi

Ortaokul öğrencilerinin sosyal medya kullanma hakkındaki yasal bilinç farkındalığı

Güllü ASLAN⁵⁵

Özet

İletişim, insanoğlunun kendini ifade etmesinin en önemli yollarından biridir. Bunun içinde iletişimi kolaylaştırmak ve daha çok iletişime geçmek için gün geçtikçe insanlar teknolojiden de faydalanarak çeşitli yollar geliştirmektedirler. Teknolojinin sunmuş olduğu imkanlarla birlikte “İnternet ve Sosyal Medya” çağımızın en önemli iletişim aracı haline gelmiştir. Bununla birlikte insanlar sosyal medyayı kullanım sürecinde çeşitli sorunlarla karşılaşabilmektedirler. Bu sorunların önlenmesi veya ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilebilmesi için çeşitli yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Bu çalışmada ise, Ortaokul öğrencilerinin sosyal medya kullanımında her hangi bir mağduriyetle karşılaştıklarında yasal düzenlemeler hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları ortaya konulmak istenmiştir. Çalışmanın amacı Ortaokul öğrencilerinin sosyal medya kullanımının dayasal haklarının bilincine sahip olup olmadıklarını tespit etmek ve medya okur yazarlığı dersi için öğretmenlere katkı sağlamaktır. Çalışmada yarı yapılandırılmış sorularla Ortaokulda okuyan yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin, hangi sosyal medya hesabını kullandıkları, sosyal medyaya katılma yaşının kaç olduğu, sosyal medya kullanımında yasal haklarının farkında olup olmadıkları, sosyal medya haklarına sahip oldukları bilgisini kimden öğrendikleri ve Sosyal medya da bir sorunla karşılaştıklarında kimlerden yardım aldıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma Ankara ilinde Ortaokul yedinci ve sekizinci sınıflarda okuyan 50 öğrenci üzerinde yapılmış, bu öğrencilere çeşitli sorular sorulmuş ve bazı veriler elde edilmiştir. Veriler analiz aşamasındadır. Çalışmanın son hali sunum yapıldığında teslim edilecektir.

Anahtar kelimeler: İletişim, İletişim yolları, Sosyal medya, Yasal düzenlemeler, Medya okur yazarlığı

⁵⁵ Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi

Max Weber’de Otorite Ve Meşruiyet Tipolojisi

Ahmet Şenol OK⁵⁶

Özet

Çalışmamız, Max Weber’in otorite ve meşruiyete ilişkin görüşlerini ve ortaya koyduğu tipolojiyi kısaca tartışmak amacını taşımaktadır. Düşünür, bazı çalışmalarında meşru bir düzenin oluşumunda 4 çeşit saik’ten bahsederken, meşru otoritenin saf türlerine ilişkin sınıflandırmasında sadece geleneksel, karizmatik ve yasal-ussal otoritelere yer vermiş, “tabii hukuk” ile ilişkilendirdiği “değer bilinci” kavramını ayrı bir tip olarak bu kapsama dahil etmemiştir. Bu ilginç duruma çok kısa olarak değinildikten sonra, Weber’in meşruiyet anlayışı ve ortaya koyduğu otorite/meşruiyet tipolojisine yönelik belli başlı eleştirilerin Özetlenmesi ile çalışmamız sona erdirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meşruiyet, otorite, Max Weber.

⁵⁶ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Doktora Öğrencisi

Konaklama İşletmelerinde Fiyatlandırma Stratejileri Ve Yöntemleri Arasındaki İlişki: Safranbolu Örneği

Arş. Gör. Ayşegül ACAR⁵⁷ Şeyma Nur GÜNER⁵⁸

Özet

Ekonomik sektörler içerisinde bulunan hizmet sektörünün alt sektörlerinden birini oluşturan turizm sektörü; seyahatlerin artması, ulaşım ve inşaat sektörünün gelişimi, küreselleşme ve teknolojinin ilerlemesiyle popüler bir sektör haline gelmiştir. Turizm sektörü ülkelerin ödemeler bilançosuna ve ihracat gelirleriyle cari açıklarına olumlu katkı sağlayıp istihdamı artırarak, gelişmekte olan ülkeleri dengeli kalkınma aracı olarak kabul görmektedir. Yerli ve yabancı turistlerin yaptıkları harcamalar ise önemli bir gelir kaynağı ve geçim aracı olarak değerlendirilmektedir. Turizm endüstrisinin alt sektörlerinden biri olan Konaklama sektörü özellikle 21. yüzyılda, insanların zevk ve tercihlerini göz önünde bulunduran, misafirlerin isteklerine göre şekillenen bir hale gelmiştir. Bu süreçte, misafir talebini şekillendiren bir unsur olarak değerlendirilen fiyat ve fiyat oluşumu konaklama işletmeleri için önemli bir gelir kalemi olmuş ve bütün piyasaları etkilediği gibi konaklama piyasasını da etkileyen bir etmen haline gelmiştir. Fiyat hem tüketicinin tatmini, hem de işletmelerin sürdürülebilirliği açısından önemi göz ardı edilemeyecek bir faktördür. Tüketiciler kaliteli alışveriş yapıp düşük fiyat ödemeyi isterken, üreticiler; minimum maliyet maksimum kar düşüncesiyle hareket ederler. Bu nedenle ekonomi ve pazarlama bilimi açısından da fiyat önemli bir bileşen olarak kabul edilmektedir. Ekonomide fiyat mikro iktisadın bir parçası olarak görülürken, pazarlamada 4P (ürün, pazar, fiyat, tutundurma) kavramı ile ilişkilendirilmektedir. Bu karmaşık süreçte ürünü piyasa şartlarına göre fiyatlandırma, tüketiciyi bu fiyattan haberdar etme ve piyasa dengesini korumak gerekmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Karabük ili Safranbolu ilçesinde faaliyet gösteren konaklama işletmelerinde Fiyatlandırma Stratejilerinin Fiyatlandırma Yöntemleri üzerinde etkisi olup olmadığını ölçümlemektir. Ayrıca, Fiyatlandırma Stratejisi ve Fiyatlandırma Yöntemleri arasında bir ilişki olup olmadığını da irdelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında bölgede bulunan 21 adet Turizm İşletme Belgeli, 84 adet Belediye Belgeli otel, konak ve pansiyon işletmelerinden 98 tanesine ulaşılmış ve 160 personel ve işverenden anket tekniği ile veri toplanmış ve elde edilen veriler “SPSS 20 for Windows” paket programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar kelimeler: Fiyatlandırma Stratejileri, Fiyatlandırma Yöntemleri, Fiyat ve Fiyatlandırma Kavramları

⁵⁷ Karabük Üniversitesi Safranbolu Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü

⁵⁸ Karabük Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı

Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi'nde Bulunan Tefsîru Âyet El-Kursî İsimli Eser Ve Tefsir İlmî Açısından Değeri

Doç. Dr. Burhan Baltacı⁵⁹

Özet

Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi 417/2 nu.da kayıtlı vr. 89 b-146 b arasında yer alan *Tefsîru Âyet el-Kursî* isimli eserin müellifi bilinmemektedir.

Eserde isim olarak verilen "*Tefsîru Âyet el-Kursî*" ibaresi, eserlerde ismi yer almayan risalelerin aksine bu eserde 90 a'da yer almaktadır. Eserde sayfa numaraları mevcut olmadığından katalog verilerinde bize sunulan vr. 89 b-146 b sayfa numaralarından hareketle 89 b'den başlamayı uygun bulduk.

Eserdeki yazım farklarından müstensihlerin birkaç defa değiştiği de anlaşılmaktadır. Eserin elimizde resim olarak mevcut son sayfası olan 147 a'nın son sayfa olup olmadığı anlaşılmamaktadır. Katalog verilerinde 146 b son sayfa olarak belirtilmiş ise de elimizde mevcut 147 a'da da ayetin tefsirine dair bilgiler devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tefsirü ayete'l-kursi, tefsir, Kastamonu

⁵⁹ Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Tefsir Anabilim Dalı

Salnamelere Göre Bosna Vilayeti'nde Eğitim (1866-1891)

Dr. Muttalip ŞİMŞEK

Özet

Tuna kıyılarından Lübnan'a, Hicaz'dan Anadolu'ya, Ege'den Bosna'ya kadar çok geniş bir alanda hüküm süren Osmanlı Devleti, sahip olduğu topraklar üzerinde muazzam bir düzen tesis etmişti. Bu düzen içerisinde yer alan hususlardan birisi de, idare ettiği toplumun eğitimi meselesidir. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin en fazla önem verdiği hususlardan birisi de eğitim meselesidir ve bu alanda devlet önemli düzenlemeler yapmıştır. Bu düzenlemelere bağlı olarak kurulan okullar yakından takip edilmiş ve bu okullar vilayetlerde tertip edilen salnameler aracılığıyla kayıt altına alınmıştır.

Biz bu bildiri vesilesiyle, 19. yüzyılın önemli kaynaklarından birisi olan "*Vilayet Salnameleri*" ışığında, Bosna Vilayeti'nde bulunan eğitim müesseselerini ortaya koymaya çalışacağız. Bu bağlamda, eğitim kurumlarının sancak ve kazalara dağılımı ile okulların türü ve bu okullara devam eden öğrenci sayıları gibi hususlar hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Eğitim

Hindistan'da Bir Halife-Sultan: Kutbeddin Mübârekşah Halacî (1316-1320)

Yrd. Doç. Dr. S. Haluk KORTEK⁶⁰

Özet

Gazneli Devleti'nin yıkılışından yaklaşık yirmi yıl gibi kısa bir süre sonra Gurlular'ın bir Türk kumandanı Kutbeddîn Aybeg, Hindistan'da yeni bir Müslüman Türk devletinin, Delhi Sultanlığı (1206-1526)'nı kurdu. Aybeg'den sonraki Delhi sultanlarından İltutmuş (1211-1236) ve Balaban (1266-1287) en çok ülkeyi kuzeyden tehdit eden tehlikelerle (Harizmşahlar, Moğollar) ile meşgul oldular. Şartlar elverdikçe de Hint racalarına karşı gaza siyasetlerini sürdürdüler. Bütün Hindistan'ın İslâmiyet ile tanışması ve Türk idaresi altına girmesi de, yine bir Delhi Sultanı Alâeddîn Halacî (1296-1316)'nin seferleriyle gerçekleştirildi. Sultan Alâeddîn Halacî, diğer taraftan kuruluş yıllarından beri sultanlığı meşgul eden Moğol tehlikesini de yaptığı reform ve düzenlemeler ile kesin olarak önleyen tek hükümdar olmuştur. Onun ölümünden sonra 716/1316 yılında tahta çıkan Kutbeddin MübârekşahHalacî öncelikle babası Alâeddîn'in temel siyasetine son vererek bir genel af ilan etti. 717-718 (1317-1318)'de güney Hindistan racaları üzerine düzenlediği seferlerle Telingana ve Ma'ber bölgelerini yeniden itaat altına aldı. 720 (1320) yılında en yakın adamı ve naibi Nâsireddin Husrev Han'ın tertiplediği bir suikastla öldürüldü. Bu çalışmada Kutbeddin Mübârekşah'ın pek bilinmeyen bir yönünü halifelik iddialarını açıklamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Delhi Sultanlığı, Kutbeddîn Mübârekşah Halacî, Ortaçağ Hindistanı, Halacîler.

⁶⁰ Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde 'Öteki'ye Bakış

Doç. Dr. Mustafa ÇAPAR⁶¹

Özet

Evliya Çelebi'nin Seyahatname'si, beşeri bilimler alanında oldukça önemli eserlerdendir. Her zaman bir ihtiyat payı bırakmak kaydıyla tarih, coğrafya, folklor başta olmak üzere din, sosyoloji, etnoloji ve antropoloji gibi alanlar için de değerli bilgiler sunması itibariyle önem arz eder.

Çok geniş bir coğrafyayı gezen seyyah Evliya Çelebi, ilk kez karşılaştığı veya daha önce de tanımış olduğu toplumlar ve kültürler hakkında geniş ve önemli bilgiler aktarır. Aktardığı bilgilerle, yaptığı gözlemlerle gezdiği yerlerde yaşamış olan toplumların yaşam biçimlerini, inançlarını, günlük faaliyetlerini, toplumların birbirleriyle olan ilişkilerini tanıma ve öğrenme imkânı sağlar. Bu imkân günümüz araştırmacılarına geçmiş toplumların kültürlerini bugünle karşılaştırma ve geçmişin toplumsal değerleri üzerinde çalışma alanı açar.

Evliya Çelebi, tanıdığı ve gözlemlediği toplumlar ve kültürler hakkında çoğu kez nesnel bilgiler aktarır. Ancak yine de kendi içinde yetiştiği kültürle açık ya da dolaylı bir karşılaştırma yaptığı da görülür. Toplumlar ve kültürler arasında yaptığı karşılaştırmada genellikle bir hiyerarşik sınıflamaya gitmez; ancak "kendi kültürü"nü veya herhangi bir toplumu/kültürü diğerlerine göre daha değerli ve önemli gördüğünü gösteren işaretlere rastlamak mümkün olabilmektedir. Özellikle bazı etnik ve dini topluluklar hakkında bilgi aktarırken veya onları tanıtırken, günümüz yaygın kavramıyla değerlendirilecek olursa, onları 'öteki' kategorisine koyup koymadığı sonuç itibariyle ilginç bir çalışma olacaktır.

Anahtar kelimeler: Evliya Çelebi, seyahatname, öteki, Osmanlı

⁶¹ Mustafa Kemal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü

Nafi Atuf Kansu'nun Çocuk Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Arş. Gör. Mehmet BAŞARAN⁶² Yrd. Doç. Dr. İsmail ÇELİK⁶³

Özet

Bu makalenin amacı Nâfi Atuf Kansu'nun çocuk eğitimi hakkında eserlerini, makalelerini, eğitime getirdiği farklı bakış açılarını, çözüm önerilerini, eğitim tarihimizde bıraktığı izleri belirlemek ve günümüz eğitim anlayışı içerisinde inceleyerek eğitime yansımalarını saptamaktır. Araştırmamızda nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılarak Nâfi Atuf Kansu'nun eğitim görüşleriyle ilgili kitapları ile dönemin çeşitli eğitim dergilerindeki makalelerine ulaşılmıştır.

Mutlakiyet, II. Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemlerini kapsayan çok önemli bir dönemde yaşamış olan Kansu'nun çocuk eğitimi ile ilgili görüşlerinin incelenmesi, günümüz çocuk eğitiminin bu dönemlerle bağlantısının belirlenmesi ve mevcut etkilerinin incelenmesi açısından önemlidir.

Araştırma sonucunda Kansu'nun içinde yaşadığı dönemlerde yaygın olan fikirlerle ortak ve özgün yönleri ortaya çıkarılmıştır. Kansu'nun genel olarak toplum, okul, öğretmen, aile, çocuk eğitimi gibi eğitimin temel faktörleri üzerinde düşüncelerini ifade ettiği görülmektedir. O, bu ana faktörleri makalelerinde sıkça açıklamakla beraber özellikle çocuk eğitimi hakkında eleştirilerde bulunmuş, çözüm önerileri belirtmiş, çocuk eğitiminde önemli bir yere sahip olan girişkenlik ve izcilik eğitimleri hakkında teorik ve uygulamaya yönelik düşünceler beyan etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nafi Atuf Kansu, Çocuk Gelişimi, Girişimcilik, İzcilik,

⁶² Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü

⁶³ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü

Adaptation and Validation of the Attitudes Towards Teaching All Students (ATTAS) Instrument in Turkish Populations

İsmail ÇELİK⁶⁴ Hakan SARIÇAM⁶⁵ Yeşim FAZLIOĞLU⁶⁶

Abstract

The purpose of this study is to adapt the Attitudes Towards Teaching All Students (ATTAS) Instrument by Gregory and Noto (2012) to Turkish and to examine its psychometric properties. The study was conducted on two different samples which consisted of 193 pre-service teachers and teachers in Ağrı and Kütahya. The findings on the linguistic equivalence indicated that the correlation between the items included in the Turkish and original form varied between .75 and .83. The factor analysis concluded that the Turkish version had a three-factor structure (Cognitive, Affective, and Behavioural) in parallel with the original one. As for the concurrent validity, the calculation of correlation between the ATTAS and Attitude Scale for the Training of Individuals with Disabilities reported findings similar to the ones in the literature. The reliability coefficients were over .70 for related literature. The item analysis reported that the corrected item total correlations were over .30 and the differences between the top and bottom 27% groups were significant for all the items included in the scale. All these findings suggest that the Turkish version of the ATTAS is a valid and reliable instrument that can be used to measure teachers' and pre-service teachers' attitudes towards teaching all students.

Keywords: Inclusive education; special education; validity, reliability, scale

⁶⁴ Yrd. Doç. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi

⁶⁵ Yrd. Doç. Dr. Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi

⁶⁶ Prof. Dr. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Yolculukta Namazın Vasıta Üzerinde Kılınması

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR⁶⁷

Özet

Ulaşım araçlarının büyük gelişim göstermesine dayalı olarak yolculukların eskiye nazaran büyük bir artış gösterdiği günümüzde, namaz ibadetinin yolculukta nasıl kılınabileceği ve hangi ruhsat hükümlerinin devreye gireceği hususu üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulması gereken bir konudur. Kur'an-ı Kerim'de bu konu ile ilgili olarak *“Bir şeyden korkarsanız yaya veya binek üzerinde kılabilirsiniz. Korkunuz geçince Allah'ı, daha önce bilmediğinizi size öğrettiği gibi anın”* buyrulmuştur. Yolculuk esnasında vasıta üzerinde namaz kılma konusunda, nafil ile farz namaz arasında temel bir farkın olduğu ortaya çıkmaktadır. Herhangi bir zorunlu sebep ya da ihtiyaç olmadan da nafil namazlar vasıta üzerinde kılınabilmektedir. Fıkıh mezheplerinin görüşlerine ve fetva kitaplarına baktığımızda meşru mazeretlere dayalı olarak vasıta üzerinde farz namaz kılmaya da cevaz verdikleri görülmektedir. Müslümanın namaz ibadetinin öneminin farkında olup, kazaya kalmadan namazını edâ edebilme gayreti içinde olması gerekmektedir. Seferî olduğu süre içinde, gerek yolculuk planını namaz saatlerini dikkate alarak yaparak, gerekse de fıkıhta yer alan ruhsat hükümlerinden yararlanarak namaz görevini yerine getirmeye çalışmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Namaz, yolcu, ulaşım araçları, fetva, seferîlik

⁶⁷ Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Sinema ve Televizyonda Kurgucuların Çalışma Koşulları Üzerine Bir Değerlendirme

Yrd. Doç. Dr. Barış Tolga EKİNCİ⁶⁸

Özet

Fotoğrafın icadı, ilk filmleri olanaklı kılan bir dizi keşfi başlatmıştır. Nitekim sinemacılar ilk filmleri oluştururken çoğunlukla basit bir yol izlemiştir: Çekim için ilginç bir konu bulunmuş ve olayların yalın halleri kayıt altına alınmıştır. Bununla birlikte, çekimlerin öykü ile uyumlu bir biçimde sıralanması, “kurgu” kavramını ortaya çıkarmıştır. Böylelikle yönetmenler yeni anlatım yöntemlerini denemeye başlamıştır. Çünkü kurgu, film diline özgü bir anlatım yöntemidir. Kurgu için kullanılan bir diğer yaygın tanım da, “montaj”dır. Sinemada ve televizyonda görüntüleri ve sesleri düzenleyen kişiler için “kurgucu” ya da “montajcı” ifadeleri kullanılmaktadır. Bir filmde kurgucu, sanatsal ve teknik becerilerini birbirinden bağımsız çekimleri birleştirmek için uygular. Bir sinema filminde, kurgucu ve kurgu asistanlarından oluşan bir ekip çalışabilir. Ancak televizyona yönelik yapımlarda çoğunlukla, kurgu sürecinde bir ya da iki kurgucu bulunur. Televizyonda çalışma koşulları değişkendir. Bu nedenle, bazı yapımlarda kurgucu aynı zamanda tüm kurgu sürecini yöneten kişi veya kişilerde olabilir.

Çalışmanın amacı, kurgucuların mesleklerinde yaşadıkları değişimleri ve sorunları ortaya koymaktır. Araştırmada, meslek sorunlarına yönelik akademik kaynakların yetersizliğinden ötürü, anket çalışması yapılmıştır. Bu bağlamda, anket soruları meslek sorunlarına ve çalışma koşullarına yönelik hazırlanmıştır. Soruların analizinde, “SPSS for Windows” yazılımından yararlanılmıştır. Anket çalışması, betimsel türde bir çalışmadır ve analizin farklı alanlarda çalışan kurgucular ile yapılması araştırmanın temel kısıtıdır. Elde edilen bulguların bazıları, tablolar yardımıyla yorumlanmıştır. Sonuç bölümünde, Türkiye’de kurgu sektöründe çalışan kişilerin meslek sorunları Özetlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kurgu, kurgucu, sinema, televizyon, meslek sorunları

⁶⁸ Beykent Üniversitesi İletişim Fakültesi Televizyon Haberciliği ve Programcılığı Bölümü

The Effects Of Religious Behaviours On Sport Fans

Yrd. Doç. Dr. Ayhan DEVER⁶⁹

Abstract

There religious behaviours is one of the most effective for daily lifes of individuals. Especially the ideas, behaviours and social lifes of individual designing their lifes according to the irreligions are effected from this situation intensely.

The aim of this study was to examine effects on ideas about sport of individuals of some religious behaviours. Therefore interview was done with 183 persons from Ordu province and questionnaire was applied to these persons. The datas of study were eveluated with chi – square analyze technique in SPSS 16.0 statistic programme.

According to findings of study; persons defining religious themselves are individuals thinking that pray is an effective factor for winning of their teams. Also, individuals defining religious themselves didn't aproves wearing during match when they were compared with unreligious individuals. The individuals defining religious themselves described as sin, gambling games such as lottery. The individual spraying five times in day supported Muslim teams more intensely when they were compared with only fasting individuals. Also, individuals praying five times in a day expressed as sin events such as chicane and doping at sport. According to these persons, swearing and violence during match weren't suitable behaviours in term of religious.

Accordingly these findings, it was said that some religious behaviours and attitudes were effective on sport.

KeyWords:Sport, SportFans, Religion, Behaviours, Attitude.

⁶⁹ Ordu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Schiller Ve Guyeau'nun Estetik Görüşleri Ekseninde Nedimeler Tablosunun Değişen Görünümü Ve Estetiğe Sosyolojik Yaklaşım

Öğr. Gör. Ezgi TOKDİL⁷⁰ Doç.Dr. Tuba GÜLTEKİN⁷¹

Özet

Bu araştırmada, sanatı sosyolojik bakımdan inceleyen Schiller ve Guyeau'nun sanat üzerine söylemlerinden yola çıkılarak, Velazquez'in Nedimeler tablosunun birbirinin devamı sanatsal eğilimler ve dönemler boyunca geçirdiği biçimsel dil ve estetik söylem incelenmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın amaçlı örneklemini Picasso ve Salvador Dali'nin Velazquez'den etkilenerek ortaya koydukları aynı isimli çalışmalar oluşturmaktadır. Gerçekleştirilen sosyolojik inceleme dönemin sosyal yapısı ve sanatsal dili ile sınırlandırılmış, örnekleme alınan çalışmalar birbirinin devamı tarihsel dönemler içerisinde sanatsal söylem dahilinde incelenmiştir. Bu inceleme ile tek bir resim üzerinden değişen toplumsal yapılar ve tarihsel süreç boyunca estetik beğeni yargılarının değişimi ve gerçekliğe yaklaşımın farklı algı boyutları, soyutlama basamakları ortaya çıkmaktadır.

Keywords : Velazquez, LasMeninas, Guyeau, Sociological Approach, Reality, Abstraction, Picasso, Salvador Dali

⁷⁰ Dokuz Eylül Üniversitesi DEÜ Buca Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği bölümü

⁷¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı

Maritime Piracy As A Global Threat: Us, Uk And Eu Perspective

Yrd.Doç.Dr. Arzu TUNCER⁷²

Abstract

The article will define maritime piracy which gives harm to international trades. It also elaborates the threat derives from maritime piracy and armed robbery towards ship sandlives of thecrew. As an international remedies, it also discusses regional and international organisations' resolutions, recommendations or measures so as to solve the transnational problem under International Maritime Organization, European Union, Interpol and Commercial Crime Services of International Chamber of Commerce.

The article will explain Private Military and Security companies which are supported by the US and the UK in terms of Merchantvessels to combat with maritime piracy. It will also discuss the US and UK regulations and guidelines, especially the distinction regarding fire arms requirments of the UK and ensuring security of US portsand transport facilities of the US will be scrutinized.

The article will also refer to the states who are members of the EU and NATO and who decided to prioritize the EU over NATO in their multilateral military efforts to combat piracy in order to prevent negative impact of consequences. It will also scrutinize that NATO challenges the conventional assumption with the limited EU security cooperation and also with the European states who are taken decision to act through NATO if dealing multilaterally with international security issues.

Keywords: maritime piracy, international trade, maritime law, international maritime law organization, European Union, private military companies, private security services, marine shipping agencies, NATO.

⁷² Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Cyber Terrorism: International Law Of Armed Conflicts And Multi-Jurisdictional Law

Yrd. Doç. Dr. Arzu TUNCER⁷³

Abstract

The article analyses the effectiveness of global responses to cyber terrorism reviewing the exercise of international jurisdiction. Cyber terrorism is an international crime that domestic laws are not adequate to defend against cyber attacks. In case of being attacked, international laws should be utilised as a remedy for damage caused through international organisations which determine the international court entitled to settle a dispute. It also compares the domestic legislation of several countries that would be used to prosecute acts of cyber terrorism against electronic and other infrastructure systems.

Moreover, the article examines ‘jus ad bellum’ doctrine in cyber attacks’ perspective which refers to international dispositions regarding the justification for entering a war. At the same time, it illustrates the use of armed force under Article 2(4) and armed attack under Article 51 of UNCIL and also focuses the capacity of international concept such as direct and indirect armed attack, pertinence of pre-emptive or interceptive self defence vis-a-vis cyber armed attack to collaborate the cyber warfare’s structures. It also focuses on the dynamic of cyber warfare.

Finally, it analyses domestic and universal jurisdiction principles related to cyber space to provide the appropriate jurisdiction in combating cyber terrorism and also examines conflicts arising between countries and remedies used to settle the disputes, being aware of the transnational nature of cyber terrorism offences brings about jurisdictional complexity and also that lack of harmonisation in legislating among countries causes problems in investigation and prosecution of cyber terrorism offences.

Keywords : Cyberterrorism, universal jurisdiction, cybercrime, cyberattack, dynamic war, transnational crime, European Convention on cybercrime.

⁷³ Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi

***Türkiye’de Barter Sektörüne İlişkin İşlemlerin
Muhasebeleştirilmesine Yönelik Uygulama Örnekleri***

Mithat RASGEN⁷⁴

Özet

Küreselleşme ile birlikte artan rekabet ortamında faaliyetlerini sürdürmek, kaliteden ödün vermeyip maliyetlerini minimize etmek, kar marjlarını arttırmak için hammadde tedarikleri, personel ödemeleri vb nedenlerle finansal krizle karşı karşıya kalmaktadır. Söz konusu bu krizi aşmak için eski bir ticaret yöntemi modernize edilerek “Barter” olarak karşımıza çıkmaktadır. Mal ve hizmetlerin takas edilmesi ya da değiş tokuşunun yapılması olarak adlandırılan bu sistem, sektörel muhasebe uygulamaları açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada barter sistemi Tekdüzen Muhasebe Sistemi açısından ele alınmıştır. Bu bağlamda öncelikle barter sistemi tanıtılmış ardından muhasebe uygulamalarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler :Barter, Tekdüzen Muhasebe Sistemi, Barter Uygulamaları

⁷⁴ Dokuz Eylül Üniversitesi, SBE Doktora Ö.

İç Kontrole İlişkin Türkiye’de 1985-2017 Yılları Arasında Yayınlanmış Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi

Doç. Dr. Seçkin GÖNEN⁷⁵

Özet

Finansal piyasaların serbestleşmesi ile birlikte işletmelerin organizasyon yapıları değişmiş, ticari işlem sayıları artmış ve muhasebe sistemleri karmaşık bir yapı haline gelmiştir. Tüm bu etkenler işletmelerin risk hacminin artışına sebep olmuş ve muhasebe sistemlerinin içinde hata ve hilelere daha çok rastlanmaya başlanmıştır. Hatalı ve hileli işlemler sonucu oluşan finansal tablolar ise bilgi kullanıcılarının kararlarında önemli bir yanıltıcı unsur olarak yer almaktadır. Muhasebe sistemlerindeki bu sorunu ortadan kaldırmak için etkin bir iç kontrol sistemi oluşturulmalıdır.

Konunun iş dünyasındaki önemi bilim dünyasına da yansımış ve iç kontrol ile ilgili bir çok çalışma literatüre katkı sağlamıştır. Bu çalışmada 1985-2017 yılları arasında konu ile ilgili Türkiye’de yayınlanmış ve erişime açılmış lisansüstü tezler içerik analizi yöntemi ile incelenerek zaman içindeki değişimler ve eğilimlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler :İç Kontrol, İç Kontrolün Gelişimi, İçerik Analizi

⁷⁵ Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü

***Determination Of Risks In Risk Based Internal Auditing Approach
And A Sample Case Study***

Mehmet İlker KARAKELLEOĞLU⁷⁶ Seçkin GÖNEN⁷⁷ Mithat RASGEN⁷⁸

Abstract

Internal auditing is an independent practice that is aimed towards controlling business activities and it examines past period activities. In order to compete with rivals, enterprises which has enlarged through globalization endeavor to find out more information and they are obliged to calculate risks. Since traditional internal audit techniques fail to respond these troubles, apprehensions like corporate governance and internal control has arisen, management of risks has gained significance.

The aim of this study is to introduce features of risk based internal auditing and necessary processes for controlling plus management of risks. Practical risk matrix and risk evaluation report of a bank operating in finance sector is provided in the study as well.

Key Words :Risk, Risk Matrix, Risk Based Auditing

⁷⁶ Arş. Gör. Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü

⁷⁷ Doç. Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü

⁷⁸ Dokuz Eylül Üniversitesi, SBE Doktora Ö.

Tüketici Satın Alma Karar Sürecinde Sosyal Paylaşım Sitelerindeki Tavsiyelerin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Arş. Gör. Emrah Sıtkı YILMAZ⁷⁹

Özet

Dünyada meydana gelen teknolojik ilerleme ve gelişmelere paralel olarak sosyal paylaşım sitelerinin son yıllarda kullanım oranları artmaktadır. Türkiye’de de son yıllarda kullanım oranları artan sosyal paylaşım siteleri; dünyanın globalleşerek sınırların ortadan kalkmasında önemli bir rol almakta ve pazarlamanın tutundurma bileşeni içerisinde yoğun olarak kullanılmaktadır. Firmalar, sosyal paylaşım sitelerini kullanarak çok sayıda kişiye ulaşmakta ve sağladığı iletişim ortamı sayesinde pazarlama amaçlarına hizmet edebilmektedirler. Tüketiciler ise; firma, marka ya da ürüne ait birçok bilgiye sosyal paylaşım sitelerini kullanarak kolayca ulaşabilmekte ve yine bu siteleri kullanarak kendilerine ait fikir ve görüşleri paylaşarak diğer tüketicilerin satın alma kararlarını etkileyebilmektedirler. Bu nedenle, tüketicilerin sosyal paylaşım sitelerindeki olumlu ya da olumsuz tavsiyeleri ve bu tavsiyelerle diğer tüketicileri etkileyebilme gücü, pazarlama anlayışında zaten tüketicinin elinde bulunan bu gücü daha da kuvvetlendirme açısından önemli bir olgu haline dönüşmüştür. Bu bağlamda çalışmada tüketici satın alma karar sürecini oluşturan; ihtiyacın belirlenmesi, alternatiflerin belirlenmesi, alternatiflerin değerlendirilmesi, satın alma kararı ve satın alma sonrası değerlendirme aşamalarında sosyal paylaşım sitelerindeki olumlu ya da olumsuz tavsiyelerin ne ölçüde etkili olduğunu belirlemeye çalışılmıştır. 350 katılımcıdan toplanan verilere dayalı olarak, tüketici satın alma karar sürecinin farklı aşamalarında sosyal paylaşım sitelerindeki tavsiye etkisinden ne ölçüde etkilendikleri demografik değişkenler yardımıyla araştırılmıştır. Sonuç olarak katılımcılar arasında yapılan karşılaştırmalar, farklı tüketici gruplarının satın alma sürecinin farklı aşamalarında sosyal paylaşım sitelerindeki tavsiyelerden, yine farklı demografik değişkenler düzeyinde etkilendiklerini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal paylaşım siteleri, Tüketici satın alma karar süreci, Satın alma davranışları, Demografik değişkenler

⁷⁹ Gaziantep Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü, Pazarlama

Dünü Ve Bugünüyle, Osmanlılardan Günümüze Kadar Türkiye’de Muhasebe Sistemi Ve Sürecin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Serkan AKÇAY⁸⁰

Özet

Bu çalışmada, Osmanlılardan günümüze kadar, muhasebe sisteminin gelişimi ve atılan önemli adımlar incelenmiş olup, tarihi sürecin bir değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmanın amacı, muhasebe açısından günümüze yapılanları ortaya koymakla birlikte, artıları ve eksileri ile bir değerlendirme yapmaktır. Araştırmada yöntem olarak, bilgiler, kütüphane, mevzuat ve internet ortamında literatür taranarak elde edilmiştir.

Çalışmada, süreç üç dönemde incelenmiştir. Birinci dönem Tanzimat öncesi dönem, ikinci dönem Tanzimat sonrası dönem ve 3. Dönem ise cumhuriyetin ilanından günümüze kadar olan dönemdir. İlk dönem, Osmanlılardan önce de çok uzun yıllar muhasebe sistemi olarak kullanılan merdiven yöntemi ile başlamıştır. İkinci dönem ise 1879 yılındaki çift taraflı kayıt sistemi ile başlamıştır. Bu tarihten sonra da çift kayıtlı sistemin daha çok geliştirilmesi için günümüze kadar önemli adımlar atılmıştır. Bu çalışmada, bu süreç ortaya konularak değerlendirme yapılmıştır. Günümüzde de, özellikle 1972 yılından itibaren KİT’lerde ve 1994 yılından itibaren de özel sektörde tekdüzen muhasebe sisteminin de uygulanmaya başlamasıyla birlikte, muhasebe sisteminin gelişiminde daha hızlı yol alınmaya başlanmıştır. Ve süreç halen devam etmektedir.

Çalışma sonucunda, özellikle Tanzimat’tan önceki dönemde, muhasebe alanında değişimlerin uzun süre aldığı ve geleneksel yönetime sıkı sıkıya bağlılık tespit edilmiştir. Tanzimat’tan sonraki dönemde ise, sistemin geliştirilmesinde yabancı bilim insanlarından ve uygulamalarından da faydalandığına ve günümüze kadar devam ettiğine dair tespitler yapılmıştır. Ayrıca, bütün dönemlerde savaş ve kriz yıllarında dahi muhasebenin ihmal edilmediğine ve çok önemsendiğine dair birçok bulguya ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlılar, Türkiye, Muhasebe, Sistem

⁸⁰ Artvin Çoruh Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Transformation Of Turkish Foreign Policy Towards Iran

Yrd. Doç. Dr. Erol KALKAN⁸¹

Abstract

This paper investigates the transformation of Turkish Foreign Policy (TFP) towards Iran during Turkey's European Union accession process and the role of the EU-fostered changes in civil/military relations in it. It argues that changes in civil/military relations mostly generated by EU conditionality in rule of law and democracy have unintentionally played an important role in changing TFP towards Iran. It explores Turkish foreign policy towards Iran before the Turkey's EU accession process and then Turkish foreign policy towards it during the Turkey's EU accession process. Following identification of the changes in Turkish foreign policy towards Iran, it assesses the role of the changing civil/military relations in the rising changes in Turkish foreign policy towards Iran. It evaluates how the changing civil/military relations at Turkish level have contributed to the changing rules, ideas, interests, priorities and demands in the formulation of Turkish foreign policy towards Iran. Accordingly it investigates whether and—if so—how EU conditionality and adaptation pressure, aimed at the convergence and alignment of Turkey's authoritarian political regime to the EU *acquis communautaire*, have produced unintended outcomes in Turkey's foreign policy towards Iran in addition to the intended outcomes in Turkey's civil/military relations.

Keywords: transformation of Turkish Foreign Policy, Iran, European Union

⁸¹ Avrasya Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kariyer Kararı Yetkinlik ve Mesleki Sonuç Beklentileri: Bayburt Meslek Yüksekokulu Örneği

Öğr. Gör. Mehmet KAPUSIZOĞLU⁸² Öğr. Gör. Turgut POLAT⁸³

Özet

Bireyin mutlu bir yaşam sürdürebilmesi için üç önemli kararda çok dikkatli olması gerekir: Arkadaş, Eş ve İş. Bu üç önemli karar, bireyin gelecekteki hayatında başarı, güç, statü, saygınlık ve huzur kazanmasında çok önemli bir yere sahiptir.

Bu çalışmanın amacı, Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin kariyer kararı yetkinlik beklentileri ile mesleki sonuç beklentilerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmada öğrencilerin kariyer kararı yetkinlik beklenti düzeyleri için Betz, Klein ve Taylor tarafından geliştirilen ve Işık tarafından Türkçeye uyarlanan Kariyer Kararı Yetkinlik Beklentisi Ölçeği ve McWhirter, Rasheed ve Crothers tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması yine Işık tarafından yapılan Mesleki Sonuç Beklentisi Ölçeği kullanılmıştır.

Verilerin analizinde bağımsız gruplar için t-testi ve tek yönlü varyans analizi(ANOVA) test teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar literatür eşliğinde tartışılıp çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kariyer, Kariyer Kararı, Kariyer Kararı Yetkinlik Beklentisi, Mesleki Sonuç Beklentisi, Meslek Yüksekokulu Öğrencileri.

⁸² Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu

⁸³ Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Kullanımında İnternet Bağımlılıklarının Ölçülmesine Yönelik Bir Araştırma (Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu Örneği)

Öğr. Gör. Turgut POLAT⁸⁴ Öğr. Gör. Mehmet KAPUSIZOĞLU⁸⁵

Özet

Evrensel boyutta bilgi paylaşımı sağlayan internet, günümüzde her yaştan bireyin; iş, alışveriş, eğlence ve iletişim amacıyla kullandığı vazgeçilemez bir kaynaktır. İnternet kullanımının etkin, bilinçli ve doğru bir şekilde kullanılması ve bu doğrultuda yararlanması önemli bir farkındalıktır. İnternet bağımlılığı; internetin aşırı kullanılmasına yönelik isteğin önüne geçilememesi, internet kullanımında kontrolün kaybedilmesi ve sosyal bağlardan ve toplumsal olaylardan uzak kalma durumudur.

Bu çalışmanın amacı, Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin internet kullanımında internet bağımlılıklarını incelemektir. Araştırmada öğrencilerin internet bağımlılığına ilişkin davranış ve alışkanlıklarını ölçmek için oluşturulan anket soruları 5'li likert tipi ölçek formuna uyarlanarak hazırlanmıştır.

Verilerin analizinde bağımsız gruplar için t-testi ve ANOVA test teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar literatür eşliğinde tartışılıp çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnternet, İnternet Kullanımı, İnternet Bağımlılığı, Meslek Yüksekokulu, Meslek Yüksekokulu öğrencileri

⁸⁴ Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu

⁸⁵ Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu

Türk Çini Sanatında Yeni Bir Teknik “Katmanlı Çini”

Yrd. Doç. Dr. Latife AKTAN ÖZEL⁸⁶

Özet

Türk Çini Sanatı, yüzyıllar öncesine dayalı alt yapı ve güzelliklere sahiptir. Günümüze kadar bir çok teknik – üslup- ekol- tarzın denenmiş olduğu çini sanatımız kendi içinde hep yenilik, değişim ve arayışı sürdürmüştür. Bu kadar farklı ekol ve üsluplar bunun kanıtıdır.

“Katmanlı Çini Tekniği” çiniye bir üçüncü boyut katma işlemidir. Çini sanatında daha önce gördüğümüz kabaralar bu yönde ilk adım sayılabilir. Kabara örnekleri yüzyıllardan bu yana kullanılan özellikle I. Ulusal Mimari Dönemi’nde çok görülen üçüncü boyut çinilerdir.

Genellikle mimaride iç ve dış cephede kullanılan kabaralar yüzeyde tek kullanılmıştır. Katmanlı çini tekniği panolar, evani dediğimiz tabak örneklerinde yeni eserler ve yeni bir uygulama olarak 2013 yılından bu yana üretilmektedir.

İlk eserimiz; ölümsüzlük anlamına gelen “Bengü Çiçekleri” adını vermiş olduğumuz panodur. 100x160 cm boyutlarındadır. Eserimiz bu tekniğin oluşum sürecini meydana getirmiştir. Türk çini sanatında gördüğümüz kazıma- kabartma tekniği bu yeni uygulamayı çağırırsa da (üçüncü boyut açısından) çok farklıdır. Seramik sanatında ise yükseklik oluşturmak istenen kısım çamur ile birleştirilip birlikte pişirilir iken, Katmanlı çini tekniğinde ise katmanı oluşturan motifler önceden tasarlanıp alçı kalıplarda üretilir ve bisküvi pişirimi yapılır. Tasarlanmış pano veya obje üzerine tüm renklendirme (kontur ve desen boyama) işlemleri bittikten sonra sır ile birleştirilip birlikte tekrar sırlanarak fırınlanır. Eser bu işlemten sonra ortaya çıkar.

Katmanlı çini tekniği ile üretilmiş eserlerin ve bunların oluşum süreçlerinin tanıtımı görseller eşliğinde sunulacaktır.

Keywords : Stratified tile technique, 'Immortal Flowers- Bengü Çiçekleri', Turkish Tile Art, Original design in tile art, Tile art application

⁸⁶ Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü

Türk Çini Sanatında Saz Yolu Üslûbu

Betül ÖZTÜRK⁸⁷ Latife AKTAN ÖZEL⁸⁸

Özet

Mavi beyaz ekolün alt başlıklarından biri olan saz yolu üslûbu ilk kez İran'da bir çizim biçimi olarak ortaya çıkmış ve 16. yüzyılın başlarında saray nakkâşhanelerinde çalışılmaya başlanmıştır. Bu üslûbun Osmanlı sarayındaki önde gelen temsilcisi Şahkulu olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman'ın saltanat yıllarında Saray nakkaşhanesinin sernakkaşlığını yapmış başarılı bir sanatkârdır. Saz sözcüğü 14. yüzyıl Dede Korkut efsanelerinde bir ormanla ilgili olarak kullanılmış olsada üslûpsal olarak, sazlıklardaki yapraklardan esinlenerek tanımlamalar yapılmıştır.

Şahkulunun İran'dan getirip Osmanlı sanatına tanıttığı fazla büyümüş ve detaylandırılmış yaprak bolluğu, motiflerin tek tek görülmesi yerine yoğun ve birbiri içine geçmiş bir bütün halde görülmesi bu üslubun en önemli özelliklerindedir. Yoğun desen içerisinde ortaya çıkarılmak istenen motif, farklı boyama tekniği ile belirginleştirilir. Renkler genellikle mavi beyaz çalışılmış ise tonlama yapılarak ,koyu yerlerindeki fırça uçları kalınlaştırılıp inceltilerek hareket kazandırılır.

Şahkulu'nun saz yolu üslûbuna kattığı Hatayi grubu motifler ile iri kıvrımlı hançeri yaprakların yanı sıra efsanevi ve gerçek hayvan motiflerine de rastlanmaktadır. Hareket ve derinlik sağlayan kalın çekilmiş çizgilerle beraber, büyük ustalıkla yapılmış gözle seçilemeyecek kadar ince çekilmiş hatlar da görülmektedir.

Mavi beyaz dönemin alt başlıklarından olmasına rağmen renkli sazyolu üslubuna da rastlamaktayız. Rüstempaşa Camiinin ana mekânındaki duvar çinilerinde, Sokullu Mehmed Camii çinilerinde ve tabaklarda da saz yolu üslubunun renkli çinidekorlarına rastlamaktayız.

Şahkulu ve diğer Osmanlı saray nakkaşhanesine mensup sanatkârlar 16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı süsleme sanatını zirveye taşımış, eşsiz bir motif ve üslup birliği oluşturmuşlardır. Şahkulu'nun oluşturduğu bu akım yetiştirdiği öğrencileri ile devam ettirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Saz yolu, Çini, Ekol, Üslup, Şahkulu, Topkapı Sarayı, Rüstempaşa

⁸⁷ Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

⁸⁸ Yrd.Doç.Dr.

Türk Göç Sineması, Diaspora Ve Kimlik

Yrd. Doç. Dr. Volkan YÜCEL⁸⁹ Dr. Ziya TOPRAK⁹⁰

Özet

II. Dünya savaşı sonrası Avrupa ekonomisinde azalan erkek işgücü, komşu ya da yakın ülkelerden gelen işçiler ve işçi ailelerinin emeği sayesinde bir toparlanma yaşamıştır. 1961’de Türkiye’den resmi olarak başlayan dış göçle birlikte, özellikle kırsal alanda işsizleşenler ileri endüstri ülkelerine gitmiş ve derin zıtlıklarla karşılaşarak yeni kültürler oluşturmuştur. Bu olgunun sinemaya yansması iki biçimde olmuştur. İlki Türk sinemasının Gurbet Kuşları, Otobüs, Sarı Mercedes, Berlin in Berlin, Umut Adası ve Almanya - Willkommen in Deutschland gibi göç öyküleri yaratarak ülke içinden bir bakışla durumu ele almak istemesidir. Ancak bu tepki sınırlıdır ve Türk sineması içinden dış göç konusuna değinen ya da derinlemesine eğinilen birkaç film çıkmıştır. Öte yandan hibrit bir kültür kuşağı içerisinde olan Fatih Akın, FerzanÖzpetek ve Deniz Gamze Ergüven gibi diaspora yönetmenleri, göçün verdiği ruhla Türkiye’ye yeni bakışlar içeren filmler yönetmiştir. Son olarak Türk sinemasında iç göçü konu alan Sürgün ve Ölüm, Zıkkımın Kökü, Üçüncü Sayfa, Zügürt Ağa, Güneşi Gördüm ve Son Ders gibi filmlerden söz edilebilir. Göç olgusunun sinemasal bakış açısından başarıyla ele alındığını söyleyebilir miyiz ya da atlanmış olan sosyal, kültürel, siyasal ya da ekonomik sorunlar nelerdir? Ayrıca Türkiye’nin aldığı dış göçler konusu sinemada atlanmış mıdır? Bu incelemenin amacı bu gibi sorularla Türkiye bağlamında göç ve sinema ilişkisini ve boşluklarını ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: İç göç, Dış göç, Sinema, Göçmen Kimliği, Göç Sineması

⁸⁹ Beykent University

⁹⁰ Boğaziçi University

Öğretmen Adaylarının Geliştirdikleri Materyallerin Değerlendirmesi: Etkili Bir Sınıf Yönetimi Örneği

Yrd. Doç. Dr.Necla DÖNMEZ USTA⁹¹ Arş. Gör. Ebru TURAN GÜNTEPE⁹²

Özet

Sınıf yönetimine hakim bir öğretmenden, materyallerin temini ile birlikte öğrenme ortamında olumlu sınıf iklimini oluşturma, zamanı iyi kullanma, öğrencileri motive etme, iletişime yer verme ve sınıf kurallarını öğrenciler ile birlikte oluşturması beklenmektedir. Öğretmenlerin bu beklentilere cevap verebilmeleri için öncelikle lisans eğitimleri sırasında etkili bir sınıf yönetiminin nasıl olacağı ile ilgili bilgi ve deneyime sahip olmaları gerekmektedir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının lisans eğitimleri sırasında sınıf yönetimi ile ilgili sahip oldukları bilgi ve deneyimlerin belirlenmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının “Etkili bir sınıf yönetimi nasıl olmalıdır?” sorusuna yönelik hazırladıkları materyallerin sınıf yönetimi öğeleri ışığında değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda çalışmanın örneklemini 2016-2017 eğitim öğretim yılının güz döneminde Sınıf Yönetimi dersini alan 51 bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adayları 3-4 kişiden oluşan toplam 16 gruba gönüllülük esasına göre ayrılmıştır. Sınıf yönetimi dersinin bitimine 3 hafta kala öğretmen adaylarından “Etkili bir sınıf yönetimi nasıl olur?” sorusunu animasyon ve/veya videoya yansıtarak cevaplamaları istenmiştir. Süreç sonunda öğretmen adaylarının geliştirdikleri animasyon ve/veya videoya dayalı materyaller araştırmacılar tarafından geliştirilen rubrik yardımı ile analiz edilmiştir. Rubrikte yer alan kriterlere göre öğretmen adaylarının geliştirdikleri materyaller yeterli, kısmen yeterli ve yetersiz kategorilerinde değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonuçlarına göre öğretmen adaylarının etkili bir sınıf yönetimi nasıl olmalı sorusunu kısmen yeterli düzeyde cevapladıkları belirlenmiştir. Bu duruma bağlı olarak da bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar sözcükler: sınıf yönetimi, animasyon, video, materyal geliştirme

⁹¹ Giresun Üniversitesi

⁹² Giresun Üniversitesi

Cumhuriyet Döneminde Sosyal Alanda Yapılan Bazı Devrimlerin Rize'deki Yansımaları (1923-1950)

Okt. Dr.Sinan BAŞARAN⁹³

Özet

Cumhuriyet döneminin ilk yılları, ağırlıklı olarak batılı tarzda yapılan devrimlerle geçmiştir. İktidar partisi CHP'nin gerçekleştirdiği bu devrimlerin bazıları, toplumun önemli bir kesimi tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Özellikle Şapka İnkılabı sonrasında yurdun bazı bölgelerinde ciddi olaylar yaşanmıştır. Bu çalışmada Medreselerin kapatılması, Şapka İnkılabı, peçe, çarşaf ve kafeslerin yasaklanması ile ezanın Türkçe okutulması düzenlemelerinin Rize'de uygulamasına ve sonrasında yaşananlara değinilmiştir. Ayrıca tüm bu gelişmelerin, Rizeliler nazarında İktidar Partisi'nin popülaritesine olan etkileri ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışma yazarın "Rize Siyasi Tarihi (1923-1950)" adlı doktora tezinden üretilmiştir. Konuya dair yerel gazete ve arşiv belgeleri taranmıştır. Hatırat ve ikincil kaynaklardan yararlanılan çalışma; dönemin şahitleriyle yapılan röportajlarla desteklenmiştir.

Sosyal ve kültürel anlamda yapılan bu devrimler Rize'de genel olarak iyi karşılanmamıştır. Özellikle şapka giyme zorunluluğu Rize'de de ciddi bir tepkiye neden olmuştur. Kadınların peçe takma ve çarşaf giymelerinin yasaklanması, halkın genel yapısının muhafazakâr olduğu Rize'de, sadece kadınların değil örtünmeyi bir çeşit namus meseli haline getiren erkeklerin de tepkisine yol açmıştır. Keza medreselerin kapatılması da aynı şekilde büyük tepki çekmiştir. Bu nedenle halk neredeyse her köyde, medrese faaliyetlerini gizlice yürütmüştür. Yine bakıldığında ezanın Türkçe okunmaya başlaması; ibadet için halkın, cami yerine evlerine yönelmelerine sebep olmuştur. Tüm bunlar CHP'yi kimi Rizelilerin gözünde din karşıtlığıyla özdeşleştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rize, devrim, CHP, şapka, medrese.

⁹³ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

“Dede Korkut’un Eserlerinde İslam Dinine Ait Unsurlar”

Yrd. Doç. Dr. Arif ATALAY⁹⁴

Özet

Bu bildirimizde Dede Korkut Kitabında mevcut olan İslam Dinine ait ifadeler, uygulamalar ve farklı motifler ele alınacaktır. Dede Korkut hikâyeleri XIV-XVI. y.y arasında yazıya geçirildiği tahmin edilen Oğuz Türklerinin destansı hayatını konu alan mukaddime ve 12 parçadan oluşan bir eserdir. Birçok özelliğiyle dünyaca ünlü destanlar arasında yer alan bu hikâyeler yarı yerleşik Türk toplumu hakkında son derece öneli bilgiler vermektedir. Bu hikâyelerde daha çok Oğuzların kahramanlıkları destansı bir biçimde anlatılır. Eser Oğuzların savaşları, aile yaşantıları, dili, kültürü ve inancının nasıl olduğuna dair bilgi sahibi olmamıza kaynaklık edebilecek niteliktedir. Halktan büyük ilgi gören bu menkıbeleri Oğuz ozanları ellerinde kopuzlarla terennüm ederler.

Oğuzların menkıbevi bilgin ozanı Korkut Ata; Dede Korkut ve Dedem Korkut şekilleriyle, Oğuzhanların veziri ya da danışmanıdır. Korkut Ata; Reşideddin’in Câmîü’t-tevârih’inde Oğuzların Bayat boyundan gösterildiği gibi Dede Korkut hikâyelerinin mukaddimesinde de onun Bayat boyundan olduğu açıkça ifade edilmektedir. Ebülgazi ise Korkut Ata’nın Kayı boyundan olduğunu Şeçere-i Terâkimesinde yazmaktadır. Müneccimbaşı da tarihçi Edirneli Ruhî’ye dayanarak “Türkmenler kabaili beyninde Korkut Ata nam bir ehl-i hal aziz vardı” diye söz eder.

Türk Dininin ilahi kaynaklı bir din olduğu ve eski Türk dininin Haniflik olduğunu ispat edilmiş bir gerçektir. Buna bağlı olarak Korkut Ata İslamiyet’e bağlı, Allah’ın birliğini ve Peygamberi tanımış bir ermiştir. Oğuz Han soyundan olan Kara Han’ın Bey olmasından sonra dinine bağlılığından dolayı Korkut Dede’yi Medine-i Münevvere ’ye gönderdiği, Korkut’un Peygamberimizin yüzünü görüp Müslüman olduktan sonra Oğuz taifesine İslam şeriatını öğretmek için Selman Farisî ile birlikte geri geldiğini Oğuz namede ifade edildiği yazılıdır.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut, İslam, Oğuzlar, Korkut Ata

⁹⁴ Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İslam Hukuku Ana Bilim Dalı Başkanı,

Shall We Embrace Newness Or, Ambivalence: Hybridity In Contemporary Anglophone Fiction

Gülşen ERTÜRK EVGİN⁹⁵

Abstract

This article is an investigation and a discussion of cultural hybridity from a trans cultural critical perspective. The article, in terms of its critical relevance to the question of post colonial aesthetics, attempts to comprehend the in between spaces of the migrant/diasporic subjects een through the lens of multiculturalism.

The existence of such spaces where the new and old, the native and migrant, the local and the global coexist problematize standart narratives of hybridity. The two main theoretical points that are made illustrated are that, on one hand, hybridity has colonial resonances, lacks historicity, struggle and resistance, and it is exploitative, pervasive. On the otherhand, hybridity is a consciousway of being in constant move between points, resisting and challenging dominance and one canon in a community. This mobile spatiality is indeed where the alternative is able to exist. Added to these perspectives, I argue that hybridity theories show a lack of differentiating between types of hybridities, either historically orgeographically. Theoriginality of hybridity should be that it problematizes ‘themoments of change’ in its own kind of reality. The last, but not least, effort to conceptualize hybridity in time and space is to reveal how hybridity enters to our worlds as newness., or ambivalence.

Keywords :Hybridity, ambivalence, newness, displacement, migration, mobility

⁹⁵ Okutman Mersin Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu

Kızılırmak Ve Çermiksuyu Arasında Kalan Sahanın (Sivas, Türkiye) Bitki Örtüsü Özellikleri

Arş. Gör. Hasan DİNÇER⁹⁶ Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK⁹⁷ Yrd. Doç. Dr. Fergan KARAER⁹⁸ Selim ERASLAN⁹⁹

Özet

Bu çalışmada Sivas şehri kuzeydoğusundaki bitki türlerinin dağılışı incelenmiştir. Araştırma sahası; güneyden Kızılırmak, batı ve kuzeyden Çermiksuyu ve doğudan Sofular Deresi ile sınırlanmıştır. Araştırma sahasındaki bitki türlerinin tespiti için 2013 yılı yaz devresinde arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada temel olarak jeoloji ve topoğrafya haritaları, uydu görüntüleri ve Sivas Meteoroloji İstasyonu'nun iklim verileri kullanılmıştır. Toprak ve su örnekleri gerekli analizlere tabi tutulmuştur. Toplanan veriler ArcGIS10.2 yazılımı ile analiz edilmiş ve bitki dağılışı haritası oluşturulmuştur. Araştırma sahasının iklimi yarı kurak - az nemli, mezotermal bir iklimdir. Jeolojik yapısını Alt-Orta Miyosen ve Pliyosen yaşlı tortullar ve Kuvaterneryaşlı travertenlerle alüvyonlar oluşturmaktadır. Araştırma sahasının bitki örtüsü step görünümündedir. Sahadaki bitki türlerinin dağılışında güneyden kuzeye ve anakaya özelliğine göre farklılaşma tespit edilmiştir. Jipsler üzerindeki başlıca bitki türleri *Pyrus Sp.*, *Crataegus Sp.*, *RosaSp*, *Astragalus Sp.*, *Thymus Sp.*, *Verbascum Sp.* iken travertenler üzerinde *Quercus Sp.*, *Corylus Sp.* gibi bitkilere de rastlanmaktadır. Bu bitkiler genel olarak tarımsal değeri olmayan dolin tabanlarında, dolin duvarlarında ve yamaçlarda yayılışa sahiptir. Elverişli iklim ve mevcut bulunan bitki türleri sahada ağaçlandırma çalışmalarıyla orman yetiştirilebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bitki Örtüsü, Karst, Jips, Sivas, Kızılırmak

⁹⁶ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü

⁹⁷ Gümüşhane Üniversitesi Rektörlüğü

⁹⁸ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi

⁹⁹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi SBE Coğrafya Anabilim Dalı

Öğretmenlerin, Öğrencilerin İstenmeyen Davranışlarında Kullandıkları Başa Çıkma Yöntemleri

Yrd.Doç.Dr. Zehra KILIÇ ÖZMEN¹⁰⁰

Özet

Bu çalışma, ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin istenmeyen davranışlar karşısında hangi başa çıkma yöntemlerini kullandıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bunun için Karakaş (2005)'in geliştirmiş olduğu “Öğretmenlerin Sınıf İçi Olumsuz Davranışlarla Karşılaşmaları ve Başa Çıkma Yöntemleri Anketi” İstanbul ili Anadolu yakasındaki 26 okulda 365 öğretmene uygulanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel analize tabii tutulmuştur. Çalışmada, öğretmenlerin en çok kullandıkları başa çıkma yöntemleri “yapıcı disiplin uygulamaları” içinde yer almaktadır, sonucuna ulaşılmıştır. Bunlar sırasıyla bire bir konuşma, öğrenciyi sözle uyarma, sınıf kurallarını hatırlatma, ailesi ile görüşme, öğrenciye davranışından dolayı üzüldüğünü söyleme şeklinde sıralanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, İstenmeyen Davranışlar, Başa Çıkma Yöntemleri, Sınıf Yönetimi, Öğrenci Davranışları

¹⁰⁰ Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü Öğrencilerinin Meslek Mensubu Olma Sürecindeki Avantajları

Öğr. Gör. Erdiñ ALP¹⁰¹

Özet

Anayasa; devlete vatandaşlarına hizmet sunma; vatandaşlarına ise devletin sundukları hizmetlerin finansmanına katılma görevi vermiştir. Devleti oluşturan her bir birey bu masraflara katılacak bunun için de devlete başta vergi olmak üzere kamu gelir yöntemleri ile ödeme yapacaktır. Ancak vatandaşlar devletlerden sürekli hizmet beklemekte iken kendi görevlerini düzgün bir şekilde yerine getirme konusunda çoğu zaman isteksiz davranmaktadır. İşte bu yüzden bağımsız ve tarafsız olan, devlete düzgün vergi akışının sağlanması için faaliyet gösteren bir mesleğe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç doğrultusunda; 1989 yılında yürürlüğe giren “Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu” ile muhasebecilik mesleği resmi bir statü kazanmış ve bu ihtiyaç giderilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada, meslek mensubu olabilmek için gerekli şartlar ve bu şartları yerine getiren aday meslek mensuplarının gireceği sınavlar listelenmekte ve Ünye Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü örneğinde, meslek yüksekokulu muhasebe ve vergi bölümü öğrencilerinin bu alanlardaki tecrübeleri vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda, 2016-2017 eğitim yılı güz yarıyılında aktif olarak kayıtlı olan 151 öğrenciye anket çalışması yapılmış ve meslek mensubu olabilmek için girmeleri gereken sınavlarda karşılıklarına çıkacak olan, öğrencilik hayatlarında gördükleri derslerin kendilerine yararlı olup olmadığı sorgulanmıştır. Öğrencilerin %54,3’ü vergi mevzuatı ile ilgili bilgi sahibi olduğunu, %69,5’i muhasebe paket programları kullanabildiğini, %55’i mali tabloların analizini yapabildiğini belirtmişlerdir. Sonuç olarak ankete katılan öğrencilerin %52,3’ü Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik sınavlarında başarılı olacağını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe ve Vergi Dairesi, Muhasebe Eğitimi, Muhasebeci

Keywords: Accounting, Accounting and Tax Department, Accounting Education, Accountant

¹⁰¹ Ordu Üniversitesi Ünye Meslek Yüksekokulu

Türk Hukuk Tarihinde Kadın Haklarının Gelişimi Üzerine Bir Etüt

Doç. Dr. Belkıs KONAN¹⁰²

Özet

Bu çalışmanın konusu, hukuk tarihimiz açısından kadın haklarının gelişiminin incelenmesidir. Günümüzde tüm insanlar özellikle kadınlar ve erkekler eşittir. Bu nedenle temel haklar kadın hakları, erkek hakları, çocuk hakları ve zenci hakları gibi ayrı ayrı haklara ayrılmaz. Hepsisi insan hakları kavramı içinde yer alır. Böyle olmakla beraber yine de kadın hakları diye bir ayırım, kadınlara değer veren en uygar ve gelişmiş ülkelerde bile sürekli olarak gündemdedir. Çünkü kadın erkek eşitliği genelde teorik alanda kalmaktadır. Ancak Kadınların erkeklerle eşit haklara kavuşması uzun bir evrim sürecinde olmuştur. 20. yüzyıla gelinceye kadar tüm dünyada kadınların siyasal ve toplumsal hayattaki rolleri kapalı ve sınırlı kalmıştır. Bu çalışmada Türk kadınının hukuki durumu ve haklarının gelişme aşaması üç ayrı dönemde araştırılacaktır. İlk olarak Eski Türklerde yani Orta Asya Türk toplumlarında kadınların sahip oldukları hak ve yetkiler, ardından tarihimizin en önemli bölümü olan Osmanlı Devleti'nde kadınların durumu ele alınacaktır. Osmanlı Devleti'nde kadın hakları incelenirken de Tanzimat Dönemi öncesi ve sonrası dönemde kadının hukuki yeri ayrı olarak incelenecektir. Çalışmamızın son bölümünde de Cumhuriyet sonrasında kadın hakları ile ilgili gelişmeler anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın hakları, Hukuk, Osmanlı Hukuku, İslam Hukuku, Türk Hukuk Tarihi, Hak, Hukuk-ı Aile Kararnamesi

¹⁰² Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Salıpazarı (Samsun) İlçesinde Arazi Kullanımının Zamansal Değişimi

Arş. Gör. Cüneyt AKTAŞ¹⁰³ Yrd. Doç. Dr. Muhammet BAHADIR¹⁰⁴

Özet

Çalışmada 20 Eylül 1998 ve 13 Eylül 2013 tarihli Landsat uydu görüntüleri ile uzaktan algılama teknikleri ve coğrafi bilgi sistemleri yöntemlerinden yararlanılarak Salıpazarı ilçesinde arazi kullanımının zamansal değişimi incelenmiştir. 1998 ve 2013 yıllarına ait uydu görüntülerine görüntü işleme ve görüntü zenginleştirme işlemleri uygulandıktan sonra kontrollü sınıflandırma işlemi yapılarak elde edilen görüntüler arazi kullanım haritalarına dönüştürülmüştür. Bu haritalarla 1998-2013 yılları arasındaki dönemde, arazi kullanımı değişimleri incelenmiştir. Her görüntü için orman, dikili tarım, ekili tarım, tarım dışı ve su yüzeyleri olarak beş temel sınıf belirlenmiştir. 35.085 ha alan olarak hesaplanan araştırma sahasında, 1998 yılında orman alanları 18.065 ha alan iken 2013 yılında 15.778 ha alana gerileyerek %12.65 oranında azaldığı, dikili tarım alanları 13.295 ha alandan 16.186 ha alana genişleyerek %21.74 oranında arttığı görülmüştür. Ekili tarım alanları 3.051 ha alandan 2.004 ha alana gerileyerek %34.31 oranında azaldığı, tarım dışı alanlar 443 ha alandan 930 ha alana genişleyerek %114 oranında arttığı ve su yüzeylerinin 40 ha alandan 177 ha alan genişleyerek %442.5 oranında arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Salıpazarı, Arazi Kullanımı, Zamansal Değişim, Uzaktan Algılama, CBS

¹⁰³ Giresun Üniversitesi, Fen Edebiyat, Coğrafya Bölümü

¹⁰⁴ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

2013-2014-2015 Yılları Arası Türkiye’de İntiharlar

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Saraçoğlu¹⁰⁵ Yrd. Doç. Dr. Rifki Sındır¹⁰⁶

Özet

Son yıllarda teknoloji ve bilim son sürat gelişirken, başta cep telefonu ve internet olmak üzere insanların vazgeçemediği, en önemli yardımcıları olmuştur. Gündelik hayatta teknolojinin yeri yadsınamaz fakat bu kadar gelişmişliğe rağmen bu icatlar insanların mutlu olması için yeterli olmamıştır. Günümüz insanı kalabalıklar içerisinde yalnızlaşmış, gerçek dünyadan ziyade sanal âlemde yaşamaya başlamıştır. Bu da insanları mutsuzluğa, doyumsuzluğa ve dolayısıyla da intihara sürüklemektedir.

Bu bildiriye 2013-2014-2015 yıllarında Türkiye’de yaşanan intihar olaylarına TÜİK verileri kullanılarak bir mercek tutulmuştur. İntiharlar 10 ayrı kategoride değerlendirilmiştir (1. Asarak, 2. Kimyevi madde kullanarak, 3. Yüksekten atlayarak, 4. Suya atlayarak, 5. Ateşli silah kullanarak, 6. Kendini yakarak, 7. Kesici bir alet kullanarak, 8. Doğalgaz, tüpgaz vb. kullanarak, 9. Tren veya başka bir motorlu araç altına atlayarak, 10. Diğer nedenler). Ayrıca intihar nedenleri de 8 alt başlıkta gruplandırılmıştır (1. Hastalık, 2. Aile geçimsizliği, 3. Ekonomik nedenler, 4. Ticari başarısızlık, 5. Duygusal ilişkiler ve istediği ile evlenememe, 6. Okul başarısızlığı, 7. Diğer nedenler, 8. Bilinmeyen).

İntihar edenler kadın ve erkek olmak üzere cinsiyete göre tasnif edilmiş ayrıca aylara göre de intiharlar çıkarılmıştır. Bütün bunlar, tablo ve grafiklerle de desteklenmiştir. Çalışmanın sonunda genel değerlendirmeler yapılarak çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, İntihar, Ölüm, İntihar Yöntemleri, İntihar Nedenleri

¹⁰⁵ Giresun Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, GİRESUN

¹⁰⁶Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, VAN

İç Kontrol Sisteminde Coso Modeli

Öğr. Gör.Neşegül PARLAK¹⁰⁷ Doç. Dr. Habib AKDOĞAN¹⁰⁸

Özet

Küreselleşme ile ekonomik ve teknolojik gelişmeler hız kazanmış, işletmelerin faaliyet alanları genişlemiş, faaliyet süreleri uzamış ve karmaşık işletme yapıları ortaya çıkmıştır. Bu işletmelerin, varlığını sürdürebilmesi ve rekabet üstünlüğü sağlaması, ancak doğru ve güvenilir bilginin varlığı ile mümkün olmaktadır. İç kontrol sistemi, işletmenin amaçlarını gerçekleştirme ve güvenilir bilginin sağlanması hususunda önemli bir unsurdur. İç kontrol sisteminin başarılı olması için doğru anlaşılmalı ve etkin uygulanmalıdır. İç kontrol sisteminin zayıflığı veya etkin bir iç kontrol sisteminin mevcut olmaması işletme faaliyetlerinin kontrolü zorlaştırmakta ve finansal raporların güvenilirliğini etkilemektedir. İç kontrol sisteminin etkinliğinin sağlanmasına yönelik ulusal yasa ve düzenlemelerin yanı sıra küresel standartlar geliştirilmiştir. COSO iç kontrol modeli; iç kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme unsurlarından oluşan, işletmelerin iç kontrol yapısının kurulması, yönetilmesi ve gözetilip geliştirilmesini amaçlayan ve uygulamaya yönelik önerileri bulunan uluslararası alanda geniş kabul görmüş bir modeldir. Bu çalışmada; Basit kontrol modeli ve COSO iç kontrol modeli yapısı ve unsurları tüm boyutlarıyla açıklanacak ve karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İç Kontrol, İç Kontrol Sistemi, COSO, COSO kübü

¹⁰⁷ Ordu Üniversitesi Fatsa Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü

¹⁰⁸ Hitit Üniversitesi İİBF, İşletme Bölümü

Investigation Of Prospective Primary Teachers' Usage Of Comprehension Strategies For Informative Texts

Arş. Gör. Mehmet AŞIKCAN¹⁰⁹ Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN¹¹⁰

Abstract

The purpose of the current study is to investigate how accurately and completely the pre-service teachers determine which reading comprehension skills are appropriate and design applications of these strategies such as selection of the strategy suitable to the given text, correct definition of the strategy and use of the strategy correctly during the reading process (pre-reading, while reading and post-reading, the whole reading process) while imparting reading comprehension skills in line with the conceptual framework defined in the literature.

The model of the study was determined to be the descriptive case study, one of the qualitative research designs. The study group of the current research is comprised of 104 fourth-year students attending the Department of Classroom Teacher Education at the Ahmet Keleşoğlu Education Faculty of the Necmettin Erbakan University. In the construction of the study group of the current research, purposive sampling method was used.

For the collection of the data, the pre-service teachers were given an informative text (Safranbolu Evleri) suitable for the level of fourth grade elementary school students and they were asked to explain which strategy or strategies should be used for fourth grade students to comprehend the text to the greatest degree. To this end, the pre-service teachers were asked to design a lesson in which they could implement the strategy or strategies they found most suitable for understanding the text. The text was selected by the researchers. In the data analysis process, it is intended to conduct a descriptive analysis on the lesson designs of the pre-service teachers to reveal the extent to which the lesson design reflects the selected strategy or strategies and the state of using the strategy or strategies during the reading process.

(Note: Data analysis process is in progress.)

Key Words: Reading comprehension strategies, informative text, pre-service teacher.

¹⁰⁹ Necmettin Erbakan University Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü

¹¹⁰ Necmettin Erbakan University Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü

The Attitudes Of Preservice Music Teachers Towards Use Of Technology

Arş. GörVolkanBurak KİBİCİ¹¹¹

Abstract

This study aims to analyze the attitudes of preservice music teachers towards use of technology. It is of significance concerning the contribution of technology to their education. The participants of the study are 100 preservice music teachers in faculty of education, Necmettin Erbakan University. The data collection instrument is ‘Technology Attitude Scale’, developed by Yavuz (2005). It consists of five sub-dimensions such as “the use of technological devices in the field of education’ , ‘the nonuse of technological devices in the field of education’, “the effects of technology in the field of education”, “teaching how to use of technological devices in the field of education” and “the evaluation of using technological devices” and 19 items. SPSS. V15 was used to analyze the data. In the initial findings, it revealed that preservice music teachers have a positive attitude towards the use of technology. The findings which are revealed through closed ended questions will be presented in a detailed manner.

Key words:Music and technology, music education, use of technology in music education.

¹¹¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi

“1850’den Günümüze Sanat Akımlarının Mobilya Tasarımlarına Yansıması”

Uzman Hikmet ÖZTÜRK¹¹² Yrd. Doç. Dr. Tarık YAZAR¹¹³

Özet

Mobilya üretimleri dönemlere ait özelliklerine göre;İlkel toplumlarda 19. yüzyıla kadar olan insan gücüyle üretim dönemi, 19. yüzyıl makine gücüyle üretim dönemi ve 20. yüzyıl fabrika gücü ile üretim dönemi olarak 3 bölüme ayrılmaktadır.İnsan Gücüyle olan üretim döneminde mobilya tasarımını etkileyen sanat akımları;İlk Çağ Mobilya Sanatı, Roma Mobilya Sanatı, Orta Çağ Sanatı - Roman ve Gotik Dönem, Rönesans Mobilya Sanatı, Yeni Çağ Mobilya Sanatı Yenileşme Dönemi, Dört Büyükler Dönemi.Makine gücüyle üretim döneminde mobilya tasarımlarını etkileyen sanat akımları; Sanayi Devrimi Öncesi Mobilya Tasarımı ve Üretimi, Bauhaus Öncesi Mobilya ve Tasarım Gelişmeleri, Yakın Çağ Mobilya Sanatı; ArtsandCrafts Mobilya Tasarımları, Art Nouveau Mobilya Tasarımları, Bauhaus, De Stijl Mobilya Tasarımları ve Bauhaus, Konstrüktivizm Mobilya Tasarımları. Fabrika gücü ile üretim döneminde mobilya tasarımlarını etkileyen sanat akımları; 20. Yüzyıl Endüstri Devrimi ve Endüstri Devriminin Mobilya Tasarımlarına Etkileri; 1940 yılında İngiltere’de ortaya çıkan Utility olarak bilinen mobilya sanat akımı. İtalya’da ortaya çıkan 1950’lilerde Neo-Rasyonalizm, 1960’larda ABD ve İngiltere’de ortaya çıkan Pop art sanat akımı, 1980’li yıllarda postmodernizmetkisini göstermiştir.

Bu çalışmada, 1850’li yıllardan bugüne,artsandcrafts ve art nouveausanat akımları döneminden başlanarak incelemeler yapılmıştır. Giriş bölümünde sanat akımlarıyla ilgili genel bilgi verilmiş, Alt başlıklarda tamamen sanat akımlarının tarih sırası ile mobilya tasarımlarına etkileri ele alınmıştır. Bu araştırmanın temel amacı; Batı toplumlarında ve Türkiye’de 1850 ve sonrasında oluşan sanat akımlarının, toplumsal yapının önemli öğelerinden biri olan mobilya tasarımlarına etkilerini ortaya koyabilmektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat Akımları, Mobilya Tasarımı, Tasarım,Teknoloji, Bauhaus.

¹¹² hikmetozturk.omu@gmail.com

¹¹³ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

Esrâr Dede (v. 1211/1797)'nin Semâ Anlayışı

Arş.Gör. Ayşegül METE¹¹⁴

Özet

Mûsikîsi, âhengi, hareketi ve kıyafetiyle dünyanın en estetik dinî merasimi olarak kabul edilen ve on beşinci asırda adabı ve erkânıyla tesis edilensemâa dair hemen hemen her Mevlevî müellifin görüş beyan ettiği malumdur. Bilhassa sema‘ ve devrana yönelik itirazların doruğa çıktığı on yedinci asırda bu görüşler, daha ziyade müdafaa ve cevap verme sadedinde polemik türü eserler yoluyla belirtilmiştir. Semâ‘ ve devrânın görece daha özgür uygulanageldiği on sekizinci asırdan itibaren semâa dair serdedilen fikriyat dikkate alındığında ise genel olarak savunma kaygısı taşımadandoğrudan mahiyetini ve ihtiva ettiği sembolik manalarını ifade etmeye yönelik olduğu farkedilir. Galata Mevlevihanesi’nde hücrenişin ve yaşadığı asrın velûd Mevlevîlerinden olan Esrâr Dede (v. 1796) de -herhangi bir karşılık vererek mûterizi ilzam etme sâiki olmadan-samimane bir tarzda semân mahiyetini anlatır ve içerdiği rumuzlara işaret eder. Bildirimiz Esrâr Dede’nin *Mübâreknâme-i Esrâr* adlı manzum eseri bağlamında semâ kavramı üzerine mülâhazalarını konu edinmektedir. Esrâr Dede’nin semâa dair görüşlerinde yakın dostu, Galata Mevlevihanesi şeyhi Şeyh Galib Dede (v. 1213/1799) ve kendisinden bir asır önce yaşamış İsmail Rusûhi Ankaravî Dede (v. 1041/1631)’nin ilgili eserlerinden ne derece etkilendiğine de temas edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Esrâr Dede, semâ, zikir, Mevlevîlik, Galata Mevlevîhanesi

¹¹⁴ Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı

Review Of Studies On Relationship Between Noise And Anger Problem

Prof.Dr.Aida SAHMUROVA¹¹⁵, Ugur AYLAK¹¹⁶, Gizem TOK¹¹⁷

ABSTRACT

As the current literature suggests, anger is an emotion that plays an important role in humans' everyday life. In spite of being universal, expression and interpretation of anger differs depending on different factors.

Undesirable sounds arising basically out of traffic, airplanes and factories can be described as noise. The crucial impact of those sounds on human beings cannot be underestimated. Noise can accelerate cardiovascular, psychological, and psychoneuroendocrinological mechanisms. The extent to which the acceleration occurs may change according to how long we are exposed to the noise or how dense the sound is. Noise can also stimulate sympathetic nervous and endocrine systems, which is another destructive effect of noise both because it triggers hypertension and because it increases the blood fat level. Ongoing research indicates a direct relationship between noise levels, increased noradrenaline levels and myocardial infarction.

Even an exposure to 40 db of air conditioning unit sound may cause psychological disorders such as tiredness, concentration impairment, uneasiness, intracranial pressure sensation and increased stress reaction. On the other hand, 75 db of classical music has been reported to have bigger impact on remembering than silence has.

Our research aims at analyzing the relationship between noise level and anger level. Accordingly, noise levels were determined in several settings situated in Okan University. Obtained data were analysed to see whether they have a significant relationship with anger level. Novaco Anger Scale was used in the study.

Data obtained from the analyses reveal that anger level is higher in noisier settings compared to settings having lower noise level. In connection with this, decibel has been determined as an effective variable for the prediction of anger.

Keywords: noise, anger, novaco, education, psychological disorder

¹¹⁵ Okan University Faculty of Health Sciences

¹¹⁶ Uskudar University Clinical Psychology

¹¹⁷ Okan University Department of Psychology

Balkanların İslamlaşmasında Sufi Hareketler

Prof. Dr. Seyfullah KARA¹¹⁸

Özet

Balkanların Türkler tarafından İslamlaştırılması hadisesi, Osmanlıların Orhan Bey döneminde Balkanlara geçmesiyle başlamıştır. Osmanlı Devletinin askeri alandaki başarıları, hiç şüphe yok ki, sivil toplum kuruluşlarını oluşturmada da devam etmiştir. Bilhassa sosyo-dini unsurlar olarak görebileceğimiz bu sivil toplum organizasyonları, fetihlerin akabinde Osmanlı Devletinin iskan politikalarıyla da birleşince, kendilerine, bu coğrafya da etkin bir toplumsal faaliyet alanı bulmuşlardır. Osmanlı Devleti, Balkanlara girdiğinde buralara yerleşme amacı gütmüş, bu nedenle de Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden buraya insan transferi yapmıştır. Ayrıca, kendilerini İslam tebliğcisi olarak gören sufi dervişler gönüllü olarak bu topraklara irşat maksadıyla yerleşmişlerdir. Bu gönül insanları, Balkanlara kendileriyle birlikte kültürlerini, inançlarını, yaşam biçimlerini ve inançları ekseninde oluşturdukları mimari tarz ve kurumlarını da getirmişlerdir. Böylece, başta Bektaşî, Halvetî gibi tarikatlar olmak üzere, bölge insanı Rufâî, Kadirî, Melâmî, Nakşî ve Mevlevî gibi Anadolu'dan Balkanlara taşınan tarikatlarla ve bu tarikatların idealist mensuplarıyla tanışmıştır. Çeşitli tasavvuf ekollerine mensup bu kişilerin faaliyetleri Balkanlardaki yerli halkın gönlünde olumlu tesirler icra etmiş ve bu insanların İslamiyete karşı yoğun ilgi duymasını beraberinde getirmiştir.

Bu çalışmamızda, söz konusu sufi dervişlerin İslamlaştırma faaliyetleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bektaşilik, Halvetilik, Balkanlar, İslamiyet, Sufiler

¹¹⁸ Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

***Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de İttihatçılığın Dönüşümü:
Teceddüt Fırkası (9 Kasım 1918-5 Mayıs 1919)***

Öğr. Gör. Bahar ARSLAN¹¹⁹

Özet

Türkiye yakın tarihinde derin izler bırakan İttihat ve Terakki Fırkası 23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet Devrimi'ni gerçekleştirdikten sonra yaklaşık on yıl yani I. Dünya Savaşı'nın bitimine ve Mondros Mütarekenamesi'nin imzalanmasına kadar Osmanlı İmparatorluğu'nu yönetti. 1913 yılındaki Bab-ı Ali Baskını'ndan sonra tamamen parti devleti haline dönüşen İttihat ve Terakki Merkez-i Umumisi, 3 Kasım 1918'de kendisini fesh etti. Partinin önder kadrosunun önemli bir bölümü yurt dışına kaçtı ve yerini siyasal olarak yeni bir oluşma bıraktı. Teceddüd Fırkası Mütareke ortamı içinde yurt içinde kalan İttihatçıların bir örgütlenme mevzisi oldu. İttihatçılar Teceddüd Fırkası'nı oluşturarak Mütareke döneminin siyasal olaylarına ve çalkantılarına yön vermek istediler. Görünüşte bir muvazaa partisi kimliğinde olmasına rağmen kurucu kadronun neredeyse tümünün milli mücadele içerisinde rol aldığı bir değişik örgütlenme modeli olan Teceddüd Fırkası üzerine yapılan akademik çalışmalar Türkiye'de yok denecek kadar azdır. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın önder kadrosunun önemli bir bölümünün İttihatçılığın Teceddüd Fırkası'na dönüşmüş biçiminden etkilendiği bilinen bir gerçektir. Taşındığı bütün bu öneme rağmen Teceddüd Fırkası Türkiye'de yakın dönem tarihçiliğinin ve sosyal bilimlerin ilgi alanına girmemiştir. Biz bu tebliğimizde Teceddüd Fırkası'nın kuruluşuna giden yolu, gelişmeleri ve fırka(parti)nin mütareke dönemi ve Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda oynadığı rolü bilimsel düşüncenin geçerlilik ilkeleri çerçevesinde sunmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Meşrutiyet, İttihat ve Terakki Fırkası, Teceddüt Fırkası,

¹¹⁹ Dokuz Eylül Üniversitesi

DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE, OSMANLILARDAN GÜNÜMÜZE KADAR TÜRKİYE'DE MUHASEBE SİSTEMİ VE SÜRECİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd.Doç.Dr. Serkan AKÇAY¹²⁰

Özet

Bu çalışmada, Osmanlılardan günümüze kadar, muhasebe sisteminin gelişimi ve atılan önemli adımlar incelenmiş olup, tarihi sürecin bir değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmanın amacı, muhasebe açısından günümüze yapılanları ortaya koymakla birlikte, artıları ve eksileri ile bir değerlendirme yapmaktır. Araştırmada yöntem olarak, bilgiler, kütüphane, mevzuat ve internet ortamında literatür taranarak elde edilmiştir.

Çalışmada, süreç üç dönemde incelenmiştir. Birinci dönem Tanzimat öncesi dönem, ikinci dönem Tanzimat sonrası dönem ve 3. Dönem ise cumhuriyetin ilanından günümüze kadar olan dönemdir. İlk dönem, Osmanlılardan önce de çok uzun yıllar muhasebe sistemi olarak kullanılan merdiven yöntemi ile başlamıştır. İkinci dönem ise 1879 yılındaki çift taraflı kayıt sistemi ile başlamıştır. Bu tarihten sonra da çift kayıtlı sistemin daha çok geliştirilmesi için günümüze kadar önemli adımlar atılmıştır. Bu çalışmada, bu süreç ortaya konularak değerlendirme yapılmıştır. Günümüzdede, özellikle 1972 yılından itibaren KİT'lerde ve 1994 yılından itibaren de özel sektörde tekdüzen muhasebe sisteminin de uygulanmaya başlamasıyla birlikte, muhasebe sisteminin gelişiminde daha hızlı yol alınmaya başlanmıştır. Ve süreç halen devam etmektedir.

Çalışma sonucunda, özellikle Tanzimat'tan önceki dönemde, muhasebe alanında değişimlerin uzun süre aldığı ve geleneksel yönetime sıkı sıkıya bağlılık tespit edilmiştir. Tanzimat'tan sonraki dönemde ise, sistemin geliştirilmesinde yabancı bilim insanlarından ve uygulamalarından da faydalandığına ve günümüze kadar devam ettiğine dair tespitler yapılmıştır. Ayrıca, bütün dönemlerde savaş ve kriz yıllarında dahi muhasebenin ihmal edilmediğine ve çok önemsendiğine dair birçok bulguya ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlılar, Türkiye, Muhasebe, Sistem

¹²⁰ Artvin Çoruh Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi serkan.akcay@artvin.edu.tr

TOPLUMDA MUHASEBE MESLEĞİNE YÖNELİK ALGI ANALİZİ: ORDU İLİ ALAN ARAŞTIRMASI

Öğr. Gör. Neşegül PARLAK¹²¹ Doç. Dr. Habib AKDOĞAN¹²²

Özet

Muhasebe, toplumun hemen hemen bütün kesimlerinin ihtiyacına cevap verebilecek finansal bilgiler üreten bir bilim dalıdır. Muhasebe meslek mensupları, defter tutma, muhasebe sisteminin kurulması ve işleyişi, denetim, bilirkişilik ve tahkim gibi farklı alanlarda faaliyet gösterebilirler. Bu çalışmada, toplumun muhasebe mesleğine yönelik algılarını ortaya koymak amacıyla ordu ilinde anket çalışması yapılmıştır. Anket aracılığı muhasebe mesleğinin toplum nezdinde tanınırlığı, işlevinin ne olduğu, ne tür fonksiyonu icra ettiği konusunda toplumun algı düzeyi tespit edilmeye çalışılacaktır. Çalışmanın kapsamı ordu ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada verilerin toplanması, belirlenen örneklem ile gönüllülük esasına göre yürütülecektir. Anketten elde edilen verilerin frekans ve yüzde (%) şeklinde dağılımları tabloların dağılımları yapılacak ve yorumlanacaktır. Ayrıca çalışmada belirtilen hipotezleri, test etmek için Ki-Kare testi uygulanacaktır.

Keywords : Society,Accounting Profession

¹²¹ Ordu Üniversitesi Fatsa Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü parlaknesegul@gmail.com

¹²² 102 Hitit Üniversitesi İİBF, İşletme Bölümü habibakdogan@hitit.edu.tr

2013-2014-2015 YILLARI ARASI TÜRKİYE'DE İNTİHARLAR

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Saraçoğlu¹²³ Yrd. Doç. Dr. Rıfki Sındır¹²⁴

Özet

Son yıllarda teknoloji ve bilim son sürat gelişirken, başta cep telefonu ve internet olmak üzere insanların vazgeçemediği, en önemli yardımcıları olmuştur. Gündelik hayatta teknolojinin yeri yadsınamaz fakat bu kadar gelişmişliğe rağmen bu icatlar insanların mutlu olması için yeterli olmamıştır. Günümüz insanı kalabalıklar içerisinde yalnızlaşmış, gerçek dünyadan ziyade sanal âlemde yaşamaya başlamıştır. Bu da insanları mutsuzluğa, doyumsuzluğa ve dolayısıyla da intihara sürüklemektedir.

Bu bildiri de 2013-2014-2015 yıllarında Türkiye'de yaşanan intihar olaylarına TÜİK verileri kullanılarak bir mercek tutulmuştur. İntiharlar 10 ayrı kategoride değerlendirilmiştir (1. Asarak, 2. Kimyevi madde kullanarak, 3. Yüksekten atlayarak, 4. Suya atlayarak, 5. Ateşli silah kullanarak, 6. Kendini yakarak, 7. Kesici bir alet kullanarak, 8. Doğalgaz, tüpgaz vb. kullanarak, 9. Tren veya başka bir motorlu araç altına atlayarak, 10. Diğer nedenler). Ayrıca intihar nedenleri de 8 alt başlıkta gruplandırılmıştır (1. Hastalık, 2. Aile geçimsizliği, 3. Ekonomik nedenler, 4. Ticari başarısızlık, 5. Duygusal ilişkiler ve istediği ile evlenememe, 6. Okul başarısızlığı, 7. Diğer nedenler, 8. Bilinmeyen).

İntihar edenler kadın ve erkek olmak üzere cinsiyete göre tasnif edilmiş ayrıca aylara göre de intiharlar çıkarılmıştır. Bütün bunlar, tablo ve grafiklerle de desteklenmiştir. Çalışmanın sonunda genel değerlendirmeler yapılarak çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, İntihar, Ölüm, İntihar Yöntemleri, İntihar Nedenleri

¹²³ Giresun Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, GİRESUN, hsaracoglu26@hotmail.com

¹²⁴Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, VAN, rsindiryyu.edu.tr/rsindirhotmail.com

KÜRESEL GÖÇ AKIMLARI: BOSNA HERSEK ÖRNEĞİ (2015)

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin SARAÇOĞLU¹²⁵ Yrd. Doç. Dr. Eren ŞENOL¹²⁶

Özet

Küreselleşmeyle birlikte dünyanın koca bir köy haline gelmesi, insanların artık doğdukları ülkelerde değil de doğdukları ülkelerde yaşamasına neden olmuştur. Küresel göç dalgasında bazı ülkeler savaşlar, açlık, iç çatışmalar, terör gibi nedenlerden dolayı boşalırken, Avrupa ve Amerika gibi kıtalar da iş imkânlarının fazla olması, sağlık ve eğitim avantajları, savaş olmaması gibi nedenlerle tercih edilmektedir. Bu da göç dalgasının geri kalmış ülkelere gelişmiş ülkelere doğru yönelmesine neden olmuştur.

Bu bildiride Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Organizasyonu verilerine göre 2015 yılı Bosna Hersek'teki küresel göç akımları incelenmiştir. Bildiri iki ana başlıkta ele alınmıştır. Dış göçler dediğimiz bu göçlerden birincisi, başka ülkelere gelip, Bosna Hersek'te yaşayanlar, ikincisi ise Bosna Hersekli olup da başka ülkelere yaşayanlar.

Birinci grupta yer alan göçmen sayısı 34.803 kişi olup, bu Bosna Hersek nüfusunun %0.91'ini oluşturmaktadır. Bosna Hersek'te 11.528 kişi ile ilk sırada Hırvatlar yaşamaktadır. Bunu Sırp (9.223 kişi), Karadağlılar (3.968 kişi) izlemektedir. Bunun dışında Slovakya, Makedonya, Slovenya, Almanya, Fransa, İtalya, Rusya, Avusturya, Romanya ve Macaristan gibi ülkelere gelenler takip eder.

İkinci grupta yer alan göçmen sayısı ise 1.650.772 kişidir ve Bosna Hersek nüfusunun %30.23'üne denk gelmektedir. Bosna Hersekli dünya'nın her yerine dağılmış olmalarına rağmen en fazla komşu ülkelere yaşamaktadırlar. Hırvatistan'da 404.874 kişi, Sırbistan'da 335.992 kişi ve Avusturya'da 155.164 kişi yaşamaktadır. Bunun dışında ABD'nde 122.190 kişi, Türkiye de ise 2.376 kişi Bosna Hersek vatandaşı yaşamaktadır.

Bildiride göç edilen ve göç gelen ülkeler tablo ve grafiklerle açıklanmıştır. Küresel göç akımlarında Bosna Hersek'in yeri hakkında değerlendirmeler yapılarak, çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler:Bosna Hersek, Küresel Göç, Dış Göçler, Balkanlar, Beşeri Coğrafya

¹²⁵ Giresun Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, GİRESUN, hsaracoglu26@hotmail.com

¹²⁶ Giresun Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, GİRESUN, 05erensenol@mynet.com.tr

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Ters Yüz Sınıf Sisteminin Uygulanabilirliğine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Yrd. Doç. Dr. Servet HALİ¹²⁷ Selcan RENCÜZOĞULLARI¹²⁸

ÖZET

Sosyal bilgiler, kapsamı geniş bir derstir ve hayatımızın her yerinde karşılaşılabileceğimiz sorunlara çözüm noktasının çıkışı niteliğindedir. Sosyal bilgiler dersi “tarih, coğrafya, yurttaşlık bilgisi” gibi derslerin öğretildiği toplu öğrenmenin olduğu bir derstir. Yaşam boyu etkili olan konuların varlığı ve etkili öğretimi öğretim yöntemlerinin doğru seçilmesi ve uygulanmasına bağlıdır. Eğitim ve öğretimde geçmişten günümüze büyük gelişmeler olmuştur. Günümüzde yapılandırmacı yaklaşım dikkate alınarak hazırlanan programların uygulamasında eksiklikler görülmektedir. Bunlardan en önemlisi sınıf içinde geleneksel yöntemler ile işlenen derslerin devam etmesidir. Yapılan araştırmalar, sosyal bilgiler ders saatlerinin az olmasından dolayı yapılandırmacı yaklaşımın gereği öğretim yöntemleri kullanılamamaktadır. Teknolojinin eğitim ortamında kullanılmaya başlanması ile birlikte geleneksel yöntemlerin kullanılmaya devam edildiği ve aynı zamanda sınıf içinde yapılandırmacı yaklaşımın gerektirdiği etkinlik, araştırma, uygulama gerektiren öğrenci merkezli öğretimin uygulandığı, Türkiye’de henüz yaygınlaşmayan “harmanlanmış öğrenme ” veya “ters yüz sınıf sistemi” öğretim modeli ortaya çıkmıştır. Geleneksel öğrenme ortamlarında anlatım ve etkinlikler sınıf içinde yapılıp, ödevler ve bazı projeler ise sınıf dışında yapılırken; bu sürecin tam tersi modelde ise ders anlatımları öğretmen tarafından videoya kaydedilir ve öğrencilerden bu videoları derse gelmeden önce izlemeleri istenir. Böylece okulda verilen ders süresinde etkileşimli öğretim yöntemleri ile öğrencinin daha aktif olması amaçlanmıştır. Kısaca modelin uygulaması; ders anlatımı sınıf dışında öğretmen tarafından hazırlanan videolarla işlenir ve ders süresi ise ödevler, projeler gibi daha etkileşimli etkinliklere ayrılır. Çalışmanın amacı; Türkiye’de ters-yüz sınıf sistemi modelinin sosyal bilgilerde uygulanabilirlik durumunun sosyal bilgiler öğretmenleri tarafından görüşlerinin alınarak değerlendirilmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel çözümlene tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın bulguları ve sonuçları öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi ile oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, ters-yüz sınıf sistemi, harmanlanmış öğrenme, öğretmen görüşleri.*

¹²⁷ Mustafa Kemal Üniversitesi s.hali@hotmail.com

¹²⁸ Mustafa Kemal Üniversitesi egeunvrstslm@hotmail.com